

Adventi mesenaptár

24 nap, 24 mese

Tegnap harangoztak
Holnap harangoznak
Holnapután az angyalok
Gyémánt havat hoznak
(Ády Endre)

Zelk Zoltán: Mikulás bácsi csizmája

A hófehér, szikrázó országúton, ami az eget összeköti a földdel, s ami fölött úgy szálldosnak a csillagok, mint a falevelek, egy nagyon öreg, jóságos bácsi haladt lefelé. Az út szélén álldogáló, hólepte fák összesúgtak mögötte:

– Viszi már a jó öreg Mikulás a sok ajándékot!

Mert bizony ő volt az, a jó gyerekek öreg barátja, aki akkorákat lépdel csizmáiban, hogy egyetlen éjszaka bejárja a világ összes városait és falvait. S akinek puttonyából sohasem fogy ki az édesség, jut abból minden jó gyerek cipőjébe.

Most is alig lépett hármát-négyet, már lent volt a földön, és körülnézett, hogy melyik ablakban talál gyerekcipőt. Ahogy nézdegélt, észrevette, hogy valaki alszik az utcai padon. Odament hát hozzá, hogy megnézze, ki lehet az a szegény, aki ilyen hideg téli éjszakán, az utcán húzza meg magát. Egészen föléje hajolt, és bizony majdnem elsírta magát a jóságos öreg. Megismerte az alvót. Sok-sok évvel ezelőtt cukrot és csokoládét vitt neki, s másnap még az égbe is fölhallatszott, ahogy nevetett örömeiben. De ez már régen volt, azóta felnőtt ember lett barátjából, s íme, most itt fekszik a hideg, decemberi éjszakában.

Nem sokáig gondolkodott Mikulás bácsi, levette puttonyát, és megtöltötte az alvó zsebeit

csokoládéval és mogyoróval. Aztán piros köpenyét is ráterítette, hogy ne fázzon, s mikor észrevette, hogy milyen rosszak a cipőí, levette mérföldjáró csizmáit, és ráhúzta a szegény ember lábára. Aztán szomorúan és mezítláb ment tovább, hogy elvigye ajándékait a gyerekeknek.

S míg a jó öreg Mikulás vándorolt a messzi városokban, az alvó ember álmodni kezdett a piros köpeny alatt. Azt álmodta, hogy ismét gyermek lett, puha paplan alatt alszik, s cipőí cukorral telerakva ott állnak az ablakban. S míg álmodott, az útszéli, kopár fák föléje hajoltak, és megvédték a széltől, a csillagok pedig egészen föléje szálltak, és simogatva melegítették az arcát.

– Álmodj, csak álmodj! – susogták a fák, zizegték a csillagok.

S ő álmodott. Álmában elmúlt az éjszaka, szép, világos reggel lett, s annyi cukor és csokoládé került elő a cipőből, hogy az asztalt is telerakhatta volna vele. Milyen boldog volt álmában, istenem, milyen boldog! A fák és a csillagok mondogatták is egymásnak:

– Csak föl ne ébredjen, míg ki nem tavaszodik...

De véget ért az álom, és véget ért az éjszaka, s a szegény ember csodálkozva látta magán a köpenyt és a csizmát. S mikor zsebébe nyúlt, azt hitte, a tündérek játszanak vele, azok töltötték meg ennyi jóval a zsebeit. Hát még mekkora lett csodálkozása, mikor a cukor és a mogyoró mind pénzzé változott zsebeiben. Csengő aranypénz lett

Bartócz Ilona: Jön a Mikulás!

Azon a télen korán leesett a hó. A Nyuszi elgondolkozva ballagott az erdőszélen, a kopasz bokrok mentén, és éppen arra gondolt, hogy egy csöppet sem szereti a havat. A hó alól olyan nehéz kikaparni az ennivalót, elbújni is alig-alig lehet, márpedig egy Nyuszi életében gyakran előfordul, hogy rejtőzködni kell.

A hó világos volt, a Nyuszi gondolatai meg sötétek. Egyszer csak zajt hallott, megállt, hegyezte a két tapsi fülét. Mi ez a zaj? Valami pattog. Beleszimatolt a levegőbe: füstöt érzett. Egy kicsit félt a Nyuszi, de kíváncsisága legyőzte a félelmet, s indult arrafelé, ahonnan a zajt hallotta. Egy vén tölgyfa alá ért. A tölgyfa alatt Barna Mackó szorgoskodott, tüzet rakott éppen, pattogtak a tűzre rakott száraz gallyak, vékony kis füstcsík szállt a magasba.

– Jó napot, Barna Mackó! - köszönt a Nyuszi. – Látom, tüzet raksz. Minek az a tűz?

– Jó napot, Nyuszi! Hogy minek a tűz? Ma este jön a Mikulás, remélem, ajándékot is hoz majd. Lehet, hogy fázni fog a lába, gondoltam, hadd melegítse meg a tűznél. És ha már ég a tűz, főzök neki egy kis levest. Mondd csak, nem adnál a Mikulás-levesbe egy-két káposztalevélkét?

– Szíves örömet – mondta a Nyuszi –, hazaszaladok érte!

Ugrott a Nyuszi, futott a káposztalevélért. Mire visszatért a tölgyfa alá, fényesen égett a tűz, és Barna Mackó mellett Mókus ugrándozott.

– Én makkocskát hoztam a Mikulás-levesbe! – kiáltotta, mikor meglátta Nyuszit. – Nagyon finom lesz ez a leves!

– Magam is úgy gondolom - mondta a Nyuszi, és beledobta a káposztaleveleket a csuporba, melyet Barna Mackó a tűz fölé akasztott.

– Szóljunk az Őzike-nek is! Mókus, ugrándozz el Őzikeért!

Mókus fürgén pattant, ugrott egyik ágról a másikra, és hamarosan visszatért Őzikevel.

– Illatos füvecskét hoztam a Mikulás-levesbe! – mondta Őzike. – A Kisróka még nincs itt?

– A Kisróka semmit sem tud hozni a Mikulás-leveshez – morgott Nyuszi. – Ne is hívjuk ide!

– De bizony idehívjuk! – mordult föl Barna Mackó. – Idehívunk mindenkit az erdőből is, a mezőről is, akár tud hozni valamit a Mikulás-levesbe, akár nem! Meghívjuk Kisrókát, Mezei Egeret, Kisfarkast, Kismadarat; bízd csak rám, Nyuszi, tudom én, hogy a Mikulás még a meleg levesnél is jobban szereti, ha együtt várunk rá itt a tűz körül!

Nyuszi megbillentette a bal fülét:

– Ahogy akarod, Barna Mackó! Te raktad a tüzet, te kavarod a levest, te hívd meg a vendégeket is.

Az erdei apróságok hamarosan mind megérkeztek: Egérke búzát hozott a Mikulás-levesbe, Kismadár fenyőmagot, Kisróka és Kisfarkas

meg sok-sok száraz gallyat gyűjtött,
hogy minél fényesebben égjen a tűz.

És a fényes tűz körül ülve akkor este
együtt várták a Mikulást.

Petrolay Margit: Sürgős levél

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy rengeteg erdő. A rengeteg erdő kellős közepén állt egy kidőlt-bedőlt kis házikó. Ebben a házikóban lakott a Téalapó.

Nagyon-nagyon öreg volt már Téalapó, a szeme is rossz volt, a lába is fájtt időváltozáskor, hát csak üldögélt a kidőlt-bedőlt házikóban, és azzal mulattatta magát, hogy számlálgatta, hány nap van egy esztendőben. Már száz éve, hogy belekezdett, mégsem tudott a végére járni, mert mindig odavetődött valaki, és megzavarta a munkájában.

- Kipp-kopp! Itthon vagy-e, Téalapó?

- Itthon. Hogyne volnék itthon!

Hát egy kis cinke állt az ablak párkányán, az kopogtatott az ablakon.

- Éhes vagyok, Téalapó. Nem adnál egy kis szotyola magot? Majd ősszel megadom.

Máskor megint a nyulacska kopogtatott az ajtón.

- Kipp-kopp! Itthon vagy-e, Téalapó?

- Itthon. Hogyne volnék itthon!

- Eressz be, Téalapó! Elfogyott a tüzelőm, és fáznak a kis gyerekeim.

Majd hozok neked húsvétra szép hímes tojást. Mit volt mit tennie? Előkereste a szotyola magot, ne éhezzen szegény madárka, kinyitotta az ajtót, meg ne fázzanak szegény kis nyulacskák. Aztán újból hozzákezdett a számláláshoz, mert közben elfelejtette, hol is tartott már, s előlről kellett kezdenie...

- No, de most már nem hagyom magam többé megzavarni – mérgelődött Téalapó –, megszámlálom, ha addig élek is.

- Egy, kettő, három, négy... - mondogatta csendesen magában, és már el is jutott talán háromszázig, amikor ismét bezörgetett valaki az ablakon.

- Ki van kint? – szólott ki mogorván Téalapó. – Ki háborgat megint fontos dolgomban?

- Én vagyok, a postás bácsi! – hallatszott kívülről. – Levelet hoztam Téalapónak.

Erre már mégiscsak ki kellett nyitni az ajtót.

- Nagyon fontos levelet hoztam – mondotta a postás bácsi. – Az van ráírva: Sürgős! Tessék hát sürgősen elolvasni!

- Könnyű azt mondani! – dörögte Téalapó. – Nem látom ám én az ilyen bolhabetűket.

- No, majd én segítek! – ajánlotta a postás bácsi. Kibontotta a levelet, és elolvasta, ahogy ott állt, szép sorjában:

„Kedves Téalapókám! Gyere el hozzám, mihelyt lehet! Fontos dologban kell beszélnem veled! Csókol: Lacika!”

Mit tehetett Téalapó? Felhúzta a meleg csizmáját, amivel hét mérföldet lehet egyszerre lépni, belebújt a bundájába, fejébe nyomta a prémes sapkáját; éppolyan volt most, mint egy falusi bakter. Becsomagolt magának egy kis útravalót, előkereste a vándorbotját, és elindult hetedhét országgá.

Ment, mendegélt a rengeteg erdőben, hát egyszer csak összetalálkozott a cinegével.

- Hej, cinege madaram, meg tudnád-e mondani nékem, merre lakik Lacika?

- Hogyne tudnám, Téalapókám! Menj csak mindig jobbra ebben a rengeteg erdőben, arra lakik Lacika!

Ment, mendegélt Téalapó, amerre a kis cinege mondta, hát egyszer csak kiért egy nagy, virágos rétre.

„Hát most ugyan merre tartsak?” – gondolta magában, és akkor hirtelen megpillantotta a mezei nyulacskát, amint éppen futni tanította a kisfiát.

- Hej, te nyulam-bulam, meg tudnád-e mondani nékem, merre lakik Lacika?

- Hogyne tudnám, Téalapókám! Menj csak mindig balra ezen a nagy, virágos réten! Arra lakik Lacika.

Ment, mendegélt Téalapó, amerre a nyulacska mutatta néki, hát egyszer csak elért egy nagy tornyos város szélére. A nagy tornyos város szélén szerencsére összetalálkozott a postás bácsival, amint éppen munka után hazaballagott.

- Ugyan, kedves postás bácsi, meg tudnád-e mondani nekem, merre lakik Lacika?

- Hogyne tudnám, Téalapókám! Menj csak szépen egyenesen ebben a nagy tornyos városban, míg egy icipici utcába nem érsz. Abban az icipici utcában lakik Lacika.

Fáradt volt Téalapó, útravalója is elfogyott már, mire megtalálta az icipici utcát. Be is esteledett, mire egy toronymagas házban megtalálta a kisfiút.

Jaj, talán már alszik is Lacika, hiszen öreg este van már! – gondolta Téalapó, és óvatosan csengetett, hogy fel ne ébressze Lacikát.

- Itt lakik Lacika? – kérdezte nagyanyótól, aki ajtót nyitott neki.

- Itt lakik, itt lakik! – felelte nagyanyó. – Tessék besétálni!

Lacika már ágyban volt, mert egész nap csak Téalapót várta, és elfáradt a sok várakozásban. Mégis megörült, amikor meglátta az ajtóban Téalapót.

- Jó estét, Téalapó! De régen vártalak! Jó, hogy megérkeztél!

- Jó estét, Lacika! De sokáig jöttem, amíg ideértem! Nagy rengeteg erdőn, virágos, nagy réten! Hetedhét országot végiggyalogoltam, mind megettem, ami útravalót hoztam.

- Jaj, kedves Téalapó, de jó, hogy eljöttél, nagy tornyos városban, hogy el nem tévedtél! – kiáltotta Lacika örömmel, és helyet csinált Téalapónak az ágya szélén.

- Nagyon fontos dologban kell veled beszélnem.

- Mondd csak, mondd, galambom! – mosolygott Téalapó.

- Tudod, Téalapókám... de hajlj közelebb, a füledbe súgom, mert nagy titok, amit mondok neked. Nagyanyókám vett egy szánkót karácsonyra, de a pénzéből már nem futotta – hóra. Hó nélkül a szánkó nem ér egy fagarast; hozzál nekem sok-sok jó ropogós havat!

- Jól van – bölintott Téalapó –, hozok neked, Lacikám, mert olyan szép levelet írtál nekem. Most csak feküdj le szépen, és aludj, mert elmondták már az esti mesét is a rádióban.

Le is feküdt Lacika, szemét is behunyta, el is aludt nyomban. Télapó meg éppen csak erre várt, szép lábujjhegyen kiosont a szobából, halkán becsukta maga megett az ajtót, hogy meg ne zavarja a kisfiú álmát, és elindult a csendes éjszakába.

Amerre ment, csillagos hó hullt az utakra, városra, tornyos nagy házakra.

Hó hullt a mezőre, rengeteg erdőre, és a puha hóban senki sem hallotta lépteinek zaját.

De reggel, mikor felébredtek a gyerekek, s kinéztek az ablakon, örömben felkiáltottak:

- Esik a hó! Esik a hó!

Lacika nem szólt semmit, csak mosolygott a kis rácsos ágyában, mert ő már tegnap este tudta, hogy itt járt a Télapó.

Donászy Magda: Karácsonyvárás

Alig ment el Téliapóka, még a nyoma itt a hóba', kezdődik a sürgés-forgás. Lótás-futás, csomaghordás. Minden boltban, áruházban hangos vásárlási láz van. Oda se a hónap, szélnek, még a hidegtől se félnek. Virradattól estelig tér és utca megtelik kicsinyekkel és nagyokkal, sokasodó csomagokkal.

Míg künn a hópihe rebben, odabenn a kis kezekben malacpersely ontja kincset. Egyik-másik tele sincs még. No de mindegy. Hull a fényes tízfilléres, húszfilléres.

Fiúk, lányok, jó barátok elmesélik, ki mit látott. Ki mit venne, mit szeretne, hogyha sok-sok pénze lenne. Néha nem is pénz kell ehhez. Elég a nagy szeretethez egy-egy ötlet, szorgalom. Az asztalon nagy halom színes papír, tarkabarka. Tomi adja jobbra-balra. Misi nyírja, Zsuzsi hajtja, Pál tekeri, Ferike meleg enyvvel keni be, és a végén a kis Teri, mint egy mesebeli törpe, leragasztja szépen körbe. Klára fűzi selyemszálra, s el is készül nemsokára anyunak a meglepetés. Nem is drága, nem is nehéz! Lám, reggeltől délutánig a papiros gyönggyé válik. Igazgyöngy lesz anyu nyakán, s jobban örül talán-talán, mintha pénzért vették volna a csillogó ékszerboltba'.

Hát nagyanyó mit csinál? A két keze meg nem áll. Öt kötőtű körbe-körbe, horgolótű föl-le, föl-le ugrándozik, versenyt szalad. Sietteti a fonalat. A

gombolyag nesztelenül futkároz a lába körül. Kanyarodik, csavarodik, amíg be nem alkonyodik. Dehogy pihen! Soha ilyen lóti-futi kedve nem volt, míg egy helyben búsan kuksolt. Unatkozott épp eleget, rozmaringos ruhák meget nagyanyóka szekrényébe'. De most kimegy végre-végre az utcára, játszótérre. Hóba, fagyba ha kis sapka lesz Sárika feje búbján, elkíséri minden útján. Melegíti, vigyáz rája, s vele, egy az iskolába.

Karácsonyvárás

Alighogy elkészült, máris nőttön-nő a gyapjúsál is. S a varrótú? Az se rest. A cérnával futni kezd. Bújócskázik be-ki, be-ki, ha nagyanyó öltögeti. Nincs a táncnak hossza-vége, míg a fodros kis kötényke, ruha, cipő, új kabátka rá nem kerül a babákra. S nem tudja más, csak a kályha, hogy ameddig melegedik, nem szunyókál, pedig-pedig nap nap után ez a látszat, míg mellette dudorásztat.

Apu s anyu délután sétálgatni megy csupán. Milyen furcsa, hazatérve a sok csomag alig fér be. Jut pincébe, fáskamrába, nem is tudják hamarjába: hova dugják? Hová tegyék? Hej! Mert a hely sosem elég. Rejtegetik, cserélgetik, míg csak be nem esteledik. Ha már alszik a ház népe, nincs a szónak hossza-vége. Anyu egyre sugdos-dugdos. Apuka papucsban futkos. Fejét fogja, kulcsokat hoz. Lassan illeszti a zárhoz. Mi tagadás, kicsit álmos.

Ami még sincs zár alatt, arra másnap ráakad polc felett és polc alatt más, ki ott keres helyet. S tanakodik: - Mi lehet? - Tűnődik egy

darabig: - Kié lehet? Mi van itt? Hogy lehetne belelátni, papíron át kukucskálni? - Fogadkozik: - Legyen bármi, a karácsonyt meg kell várni! Lári-fári! Hány nap van még? Már nem is sok. Kilenc, nyolc, hét, majd meglátja, ha szabad, a csillogó fa alatt.

Hanem éjjel álma nehéz, fogadalma semmibe vész. Hiszen kicsiség az egész. Mért töltené heteken át álmatlanul az éjszakát? Nyugodtabb lesz éje, álma, ha meglátja, mit tett oda nénje, bátyja.

Dehogyan vár karácsonyig. Lassan odalopakodik.

Lábujjhegyen, észrevétlen. Jó, hogy senki más nincs ébren. De lám! Csodák csodájára, már csak hűlt helyét találja! Visszasompolyog az ágyba.

Ő is mindent rejtekhelyre tesz, hogy senki meg ne lelje. Végül ki-ki alig tudja, féltett titkát hová dugta. Utolsó nap gondot ad, hol is az a sok csomag?

Mert a napok folyvást fogynak. Mind kevesebb lesz a sok nap. Egyik fut a másik után, s holnapután egyet kell aludni csupán. - Már egyet sem! Csengős szánon – hipp-hopp! - itt van a karácsony.

Devecsery László: Segítség, sok a hó!

A Mikulás már aludt. Reggel korán kellett indulnia, hogy minden kedves kis barátjához eljusson. A szánkó telis-tele ajándékokkal. Örülnek majd a gyerekek!

Talán még álmában is erre gondolt. Igazán szépet álmodott. Mindenütt mosolygó, kacagó gyerekeket látott, akik énekeltek, táncoltak és verset mondtak. Jókedvűen pillantott mindegyikükre, s örömmel látta, mennyit nőttek tavaly óta. Éppen énekelni akart - együtt a vidám gyereksereggel -, amikor recsegés, ropogás szakította félbe az álmot. Felriadt.

Alig tudta kinyitni a szemét. Legszívesebben aludt volna tovább, de az a rettenetes hang ismétlődött. Gyorsan felkapcsolta a villanyt. Ránézett az órára. Annak a hangját gondolta recsegésnek, ropogásnak, hegyomlásnak, földrengésnek. pedig csak azt jelezte:

- Ideje felkelni, fürgén útra kelni!

Mosakodott, fésülködött, felöltözött, a reggeli tornáról sem feledkezett el. Hamar reggelizett és alaposan fogat mosott, azután magára vette jó meleg bundáját, hiszen nagyon hideg van odakint.

- Először kinyitom a kaput, addig se fázzanak a szánkó előtt a szarvasok!
- gondolta.

Egy fordítás, két mozdulat, ám a kapu zárva maradt. Hiába nyikordult-csikordult a kulcs, s

fordult el a zárban, hiába nyomta a kilincset. Nyomta, húzta, cibálta, lökdöste, bökdöste: semmi!

A másik kapuhoz szaladt. Nem nyílt. A harmadikkal és a negyedikkel is feleslegesen próbálkozott.

- Több kapu nincs! Ráadásul mindegyik kifelé nyílik.

Felnézett a magasba. Sűrű pelyhekben hullt a hó. Lepillantott: térdig gázolt ő is ebben a csodálatos fehérségben.

- Biztosan a sok-sok hó torlaszolta el a kapukat! A gyerekekhez pedig el kell mennem! Kár, hogy nem tudok repülni! Hogyan szabadulhatnak ki a Mikulásvár fogságából?

Tűnődött, gondolkodott. Beszaladt a házba, fel a toronyba. Meghúzta a várharang kötelét. A csendes hóesésben messzire szállt a bimm-bamm...Madarak, őzek, szarvasok és az ébredező mókusok figyeltek a szavára. Mindenki a Mikulás-hegy oldalára szaladt. Alig találták meg a bejáratot, úgy beborított mindent a hó.

- Segítenünk kell a Mikulásnak! - mondták a madarak.

- Segíteni, segíteni! Hogyan segítsünk? Bemenni sem tudunk! - morgolódtak az őzek és a szarvasok.

- Ti legalább tudtok repülni - szóltak a mókusok, akik legszebb álmukból ébredtek...

Megszólalt a legöregebb, legbölcsebb szarvas:

- A madarak repüljenek, a mókusok másszanak be a várba! Odabent kérdezzétek meg, hogyan tudnánk segíteni...Mi addig idekint

patáinkkal kaparjuk a kapu előtt a havat.

Amint mondta, úgy is tettek. A madarak repültek, a mókusok másztak, s egykettőre a Mikulás előtt álltak.

- Szervusztok, kedves kis barátaim! Köszönöm, hogy a segítségemre siettetek. Nem tudom, mit tegyünk... Sok-sok gyerek vár mindenütt. Az ablakokban szépen kitisztított kis cipők. A szánkóm tele ajándékkal. Én meg ki se tudok lépni az udvarról.

- Mi a csőrünkbe csippentjük az ajándékokat, s elvisszük mindenkinek...- ajánlották a madarak.

- Mi puttonyt teszünk a hátunkra, abba rakjuk a meglepetést. - javasolták a mókusok.

- Kedvesek, aranyosak vagytok, ám a nagyobb ajándékokat el sem bírjátok. Olvasni sem tudtok. Pistinek vinnétek azt, amit Kati vár. Örömből szomorúság, meglepetésből csalódás lenne! Köszönöm, de nem ez a megoldás. Nekem kell kijutnom! Hogyan? Még nem tudom.

- Eszembe jutott valami - szólt a bagoly.

- Mondd gyorsan! - sürgették a többiek.

- Mit gondoltok, melyik állat a legerősebb a környéken?

- A medve! A medve!

- A medve alszik. Minden óvadás tudja! S ha csak egyszerően aludna, de mélyen alszik, nagyon-nagyon mélyen.

- Ráadásul horkol, hogy zeng belé a vidék!

- Fel kell ébresztteni! Ezt a sok-sok havat csupán ő tudja eltakarítani a kapu előtt.

- Gyorsan keressük meg!

A madarak repültek, a mókusok fürgén másztak. Odakint elmondták a többieknek, hogy mit kell tenniük.

Hamarosan a mackó barlangjához értek. Megálltak. Hallgatóztak, füleltek. Rémisztő, ijesztő és rettentő hangokat hallottak. Óvatosan belopakodtak.

Odabent, jó meleg dunnája alatt, hanyatt fekvé aludt a maci, és horkolt, és horkolt, és horkolt. Visszhangzott a barlang, zengett-bongott az erdő, a hegy. Az állatok szolongatják, cirógatják, simogatják, csiklandozzák, ébresztgetik, keltegetik, ám az álom nem szűnik, nem szökik.

Ekkor eszükbe jutott a kicsi, játékos kedvű, mindenkit utánzó nyuszi. Elszaladtak érte, s a barlangba hívták.

- Kedves Nyuszkó! Légy szíves, utánozd a rigó fütyülését, a kakukk hangját, a békák brekegését!

- Ha csak ez kell, megteszem én!

Azzal fütyült, kakukkolt, brekegett, a mackó is beleremegett. Felnézett, s nagy csodálkozva kérdezte:

- Itt a tavasz? Felkelek.

Nyújtózott egy nagyot. Az állatok megnyugtatták:

- Nincs még tavasz, tél borul az erdőre.

- Akkor miért keltettetek fel?

- A segítségedet szeretnénk kérni.

- Éppen ilyenkor, amikor a legszebbet álmodtam. Annyi mézet

én életemben nem láttam. üüüm.
Miben segíthetek?

- A Mikulás.

- A Mikulás? Miért nem ezzel
kezdtek?

- Nagyon sok hó esett az éjszaka.
Eltorlaszolta a Mikulásvár kapuját.
Nem tudja kinyitni, ajándék nélkül
maradnak a gyerekek!

- Dehogy maradnak! Dehogy
maradnak! Brum-brum, sőt: brumm-
brumm, azt a havat szeretném én
láttni, amelyikkel nem bírok el!
Gyerünk, szedjétek a lábatokat! A
szárnyaitokat se kíméljétek!

Hipp-hopp, hipp és hopp, oda is
érték. A medve vezetésével
mindannyian munkához láttak.

Odabent a Mikulás izgatottan várt,
várakozott. Egyszer csak
megnyikordult, megcsikordult a
kapu. Kitárult. Vidám állatsereg
köszöntötte.

- Köszönöm a segítséget! Köszönöm,
hogy nem maradtak ajándék nélkül a
gyerekek! Köszönöm! Köszönöm!

- Neked mindig szívesen segítünk.
Most siess utadra, el ne késs!

A Mikulás felpattant a szánkóra, az
ajándékok tetejére, s csengő-
csilingelve-énekelve, víg örömmel
indult útjára. Barátai még akkor is
hallották a hangját, mikor a
hegyoldal eltakarta előlük.

A medve visszafeküdt jó meleg
ágyába. Pillanatok alatt elaludt.
Másnap reggel felébredt. Felkelt, a
barlang szájához ment. Kinézett.
Elállt a hóesés. A végtelen
fehérségben lábnyomokat pillantott
meg. Távolodó énekszót hallott.
Majdnem megbotlott valamiben.
Ránézett. Nem akart hinni a
szemének. Lehajolt, felemelte azt az
óriási üveget, ami tele volt a
legfinomabb akácmézzel.

Az üveg mikulászacskóban volt.

*Zsófi (egy 12 éves kislány meséje):
Télapó naplója*

Abban az évben hatalmas hó borította Lappföldet, ahol, mint mindannyian tudjuk, a jó öreg Télapó lakik. A Sarkkörön túl él ő egy hatalmas erdő eldugott sarkában, együtt krampuszokkal, erdei manókkal, tündérekkel, állatokkal. Apónk egy takaros kis házban lakik. Szomszédja, a Húsvéti Nyuszi, akivel nagyon jól kijönnek, gyakran segítenek egymásnak. Házuk mellett áll a hatalmas ajándékgyár, ahol sok-sok erdei manó, tündér és krampusz készíti a csodálatos játékokat.

Egy szép napon, pontosabban december 5-én, azt hiszem pénteken, nagy sürgés-forgás volt az ajándékgyárban. Hiszen holnap lesz a nagy nap! Bongó, a legöregebb krampusz, aki szeret fontoskodni, a sok krampuszt, tündért és manót felügyelte, nehogy véletlenül hibás játék kerüljön ki a kezük alól.

- Hé, Bogyó! Csokorba kösd azt a szalagot! - szólt egyik társának.

- Csili! Annak a babának szőke haját csinálj, és kék ruhája legyen! - fontoskodott Bongó. Ez így ment egész délutánig, amíg készen nem lettek egészen.

- Na, ezt befejeztük - sóhajtott Bongó.

- Nagyon ügyesek vagytok, fiúk és lányok. Télapó bizonyosan meg lesz elégedve. Azt hiszem, ma dupla adag mandulás tekercset kapunk vacsorára!

Ennek mindannyian nagyon örültek.

- De még fel kell címkéznünk a csomagokat, hogy Télapó tudja, melyik kié. Szólok is neki, hogy mondja el az adatokat a naplójából. Ugyanis a naplójában van felírva, hogy a gyermekek hol laknak, és milyen jók voltak ebben az évben. Megyek is!

Elindult Bongó, hogy elhívja Télapót, hozza el az ajándékgyárba naplóját. Ahogy odaért a házhoz, becsöngetett.

- Cseng-cseng! - szólt a csengő. Matyi, a mókus nyitott ajtót.

- Szia, Bongó! - köszönt Matyi.

- Szervusz! Télapó itthon van?

- Igen, persze. De hatalmas gondban van. Képzeld, elvesztette a naplóját.

- Égszakadás, földindulás! Hát, ez hogyan történhetett? Így nem tudja elvinni az ajándékokat a gyerekeknek!

Bementek a dolgozószobába, ahol Télapót nagy keresgélésben találták.

- Ó, Bongó! Bajban vagyok. Eltűnt a naplóm! Már tűvé tettem a szobát. Megnéztem a polcon, az íróasztalomon, az ágyamnál, még az ágyam alatt is.

- Jaj, jaj, Télapó! Mi lesz velünk! - siránkozott Bongó.

- Keressük meg Matildot a konyhában, és kérdezzük meg, nem látta-e - mondta Matyi.

A konyhában ott állt Matild, a szórakozott szakácsnő, akinek kerek medvepocakján frissen vasalt kötény feszült. Éppen mandulát tisztított. Mellette, a terjedelmes nyújtódeszkán ott tornyosult az esti méteres kalács mázsányi tésztája.

- Hukk - csuklott a meglepetéstől Matild medve. - Szervusztok.

- Nem láttad egészen véletlenül Téalapó naplóját? - kérdezte Matyi.

- Hát, mintha valahol láttam volna a füzetet. Várjatok csak, nem, mégsem.

- kutatott emlékezetében a szakácsnő.

- Vizsgáljuk át az egész házat - mondta Téalapóka. - Te, Bongó kutasd át a nappalit, Matyi az ebédlőt, én pedig a kertbe megyek.

Bongó így elindult a nappali felé. Benézett a szőnyegek alá, átkutatta a szekrényeket, átforgatta a polcokat. Seholy semmi. Leült a kanapéra, hogy morfondírozzon magában, de furcsa mocorgást érzett maga alatt.

- Égzsakadás, földindulás! - kiáltott Bongó. - Tán földrengés van? Felugrott a kanapéről, ami nagyot nyekkent, de valahogy nem olyan hangon, ahogy szokott.

Bongó felnyitotta az ágyat, és megrökönyödve kérdezte:

-Brúnó! Mit csinálsz te itt?

- Matild beágyazott - sopánkodott a fekete kandúr. - Hiába jeleztem, nyávogásom senki nem hallotta a nagy sürgés-forgásban.

- Te jó ég! Szegény kandúr! Jó, hogy nem történt bajod! Gyere, segíts nekem! Elveszett Téalapó naplója, seholy nem találjuk. A sok gyerek hiába várja holnap Téalapókát, ha nem kerül elő!

- Az ágyneműk közt nem volt, azt láttam volna - szólt Brúnó.

- Menjünk, kutassunk át minden sarkot!

A ház népe azonban hiába szorgoskodott estig. Felkutattak minden zeg-zugot, pincétől a

padlásig, még a kéménybe is belenéztek.

Fáradtan és szomorúan ültek le estére. A naplót mintha a föld nyelte volna el.

- Mi lesz a sok gyermekkel, akiket végig kell látogatnom? A sok ajándék elkészítve, becsomagolva, már csak a címzések hiányoztak. Mit csináljunk, mit csináljunk, kesergett Téalapó.

A krampuszok, a manók, az erdei tündérek, a mókus, a fekete kandúr és a medve, valamint Téalapóka szomorúan ültek az ebédlőben a nagy asztal körül. Matild kötényével törölgette a könnyeit. A konyha felől beúszott az esti méteres kalács finom illata. A bánattól azonban nem sok kedvük volt a vacsorához.

Matild felállt, hogy megnézzze, kisült-e a méteres mandulás tekercs, mindannyiuk kedvence. A remekmű elkészült. A medve büszkén húzta ki a hatalmas sütőlemezt a kemencéből. A finom illat becsalta a bánatos társaságot a konyhába. A szakácsnő kapitányi büszkeséggel állt az asztal mellett, előtte tornyosult a hegynyi mandulás tekercs.

- Vágd fel, Matild! Olyan éhesek lettünk. Csodás lett az ünnepi süteményed.

Matild elővette legnagyobb süteményvágó kését, és belevágott a mandulás tekercsbe. Egyik szép szeletet vágta a másik után, amikor megakadt a kése valamiben.

- Mi lehet ez? Tán kő került a kalácsba, vagy valami vasdarab?

Kíváncsian állták körül az asztalt.

- Mi lehet ez? ... Hiszen ez ... valami fűzetféle... - motyogta zavarában

elpirulva Matild. És lám, a méteres mandulás tekercs finom tésztájában ott lapult belesütve Téalapóka mindenütt keresett naplója.

- Hurráá! Megvan, megvan! - kiáltották boldogan.

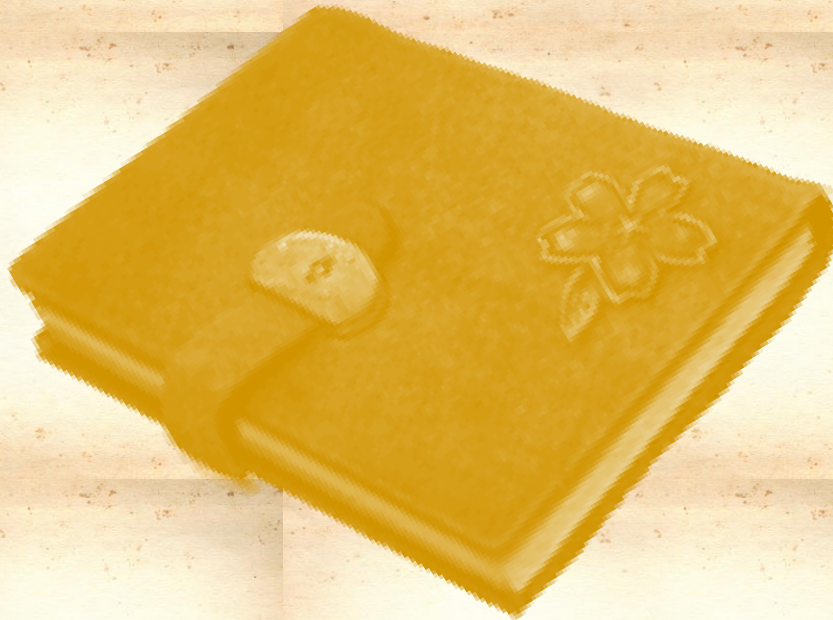
Matild könnyei potyogtak.

- Én nem tudom, hogy kerülhetett bele a dagasztó teknőmbé. - védekezett.

A krampuszok, a manók, a tündérek, a mókus és a fekete kandúr olyan kacagásba kezdtek, hogy még Holdanyó is bekukkantott az ablakon, megnézni a nagy vidámságot. Nevetésük elhallatszott egészen Lappföld széléig.

Téalapóka pedig mosolyogva lapozott bele madárlátta naplójába:

- A gyerekek mégsem várnak rám hiába. Vacsora után indulunk!

Móra Ferenc: A didergő király

Mese, mese, mátká, pillangós
határba:

Volt egyszer egy király Nekeresd
országba.

Nevenincs királynak nagy volt a
bánata,

Csupa siralom volt éjjele, nappala.

Hideg lelte-rázta, fázott keze-lába.

Sűrű könnye pergett fehér
szakállába:

"Akármit csinállok, reszketek és
fázom,

Hiába takargat aranyos palástom!

Aki segít rajtam: koronám, kenyerem

Tőle nem sajnálom, véle
megfelezem!"

Százegy kengyelfutó százket felé
szaladt,

Tökszárdudát fújtak minden ablak
alatt:

"Ki tud orvosságot a király bajáról,

Hol az a bölcs ember, aki jót
tanácsol?"

Adott is ezer bölcs ezeregy tanácsot,

De együtt se ért az egy falat kalácsot.

Didergő királynak csak nem lett
melege,

Majd megvette szegényt az Isten
hidege.

Körmét fúvogatta, keserűen
köhintett,

Bölcs doktorainak bosszúsan
legyintett:

"Bölcsekkel az időt ne lopjuk, azt
mondom,

Hívjátok elő az udvari bolondom!"

"Hallod-e, te bolond, szedd össze az
eszed,

Adj nekem tanácsot, akárhonnán
veszed."

"Teli van énnám ésszel a szelence:
Hideg ellen legjobb a meleg kemence.

Gyújtass be csak, komám" - nevetett
a bolond,

S nevetett köntösén a sok arany
kolomp.

Kergeti a király ki a sok léhűtőt:

Hozzák fülön fogva az udvari fűtőt!

"Hamar cédrusfával a kandallót tele,

Urunk-királyunknak attól lesz
melege!"

Nagy volt a kandalló, akár egy
kaszárnya,

El is égett benne vagy száz
cédrusmáglya.

Sergett is a király előtte, megette,

Utoljára mégis csak azt dideregte:

"Fűtsetek, mert megvesz az Isten
hidege,

Már a szakállam is csak úgy reszket
bele!"

Nyöszörög a fűtő: "Felséges királyom,

Életem-halálom kezedbe ajánlom,

Most dobtam bele az utolsó forgácsot,

Jó lenne hívatni az udvari ácsot!"

Nekibúsult erre a didergő király,

Szigorú paranccsal a kapuba kiáll:

"Vágjátok ki kertem minden
ékességét,

A szőlő szőlőnek arany venyigéjét,

A mosolygó almát, a csengő barackot,

Hányjatok a tűzre minden kis
harasztot!

Széles ez országban, amíg erdőt
láttok,

Kandallóm kihűlni addig ne
hagyjátok.

Jaj, mert mindjárt megvesz az Isten
hidege,

Csak úgy kélik már az ajkam is bele!"

Csattognak a fejszék, sírnak erdők, berkek,

Recsegnek, ropognak a gyümölcsös kertek.

Sok lakójuk fejét bujdosásnak adta,

Fészkit ezer madár jajgatva siratta.

A rengeteg fából egy szál se maradt ott,

Aranyos kandallón mind elparazsallott.

Didergő királynak, de minden hiába,

Nyögve gubózik be farkasbőr bundába:

"Fűtsetek, mert megvesz az Isten hidege,

Csak egy fogam van már, az is vacog bele!"

Nekeresdországban van is nagy kopogás,

Ripegés-ropogás, siralom, zokogás.

Dolgozik a csákány, fűrész, balta, horog -

A király ajtaja egyszer csak csikorog.

Betipeg egy lányka, icike-picike,

Gyöngyharmat tündöklük lenvirágszemibe.

Az ajka kláris, a foga rizskása,

Csacsog, mint az erdő, zengő muzsikása:

"Ejnye, de rossz bácsi vagy te, király bácsi!"

Megfordul a király: "Ácsi, kislány, ácsi!"

Azt sem tudom, ki vagy, soha se láttalak,

Mért haragszol reám? Sohse bántottalak!" -

Kerekre nyitotta a csöppség a szemét:

"Minek szedted le a házunk tetejét?"

Hó is hullongázik, eső is szemezik, A mi padlásunkra az most mind beesik:

Elázik a bábum kimosott ruhája

Vasárnap délután mit adok reája?"

Mint amikor nap süt a jeges ereszre,

A király jégszíve harmatot ereszte.

Szemében buggyan ki szívének harmatja,

Szöghaját a lánynak végigsimogatja:

"Ne félj, a babádat ruhátlan nem hagyom,

Bíborköntösömet feldarabolatom.

Bársonyrokolyája, selyem főkötője,

Lesz ezüstkötője, aranycipellője!"

Most már meg a kislány mondta azt, hogy "ácsi!"

Mégiscsak jó bácsi vagy, te király bácsi!"

Örömében ugrált, tapsikolt, nevetett

-S didergő királynak nyomban melege lett!

A tükörablakot sarokra nyitotta,

Városa lakóit összekurjantotta:

"Olyan meleg van itt, hogy sok egymagamnak,

Juttatok belőle, aki fázik annak!"

Tódult is be nyomban a sok szegény ember,

A márvány-téglákon nyüzsgött, mint a tenger.

Ki is szorult tőlük a király a konyhára,

Rájuk is parancsolt mindjárt a kuktákra:

"Asztalt terigetni, ökröt sütögetni,

Fussatok a hordót csapra ütögetni,

Ily kedves vendég még nem járt soha nálam,

Mint a saját népem - nagy Meseországban..."

*Lengyel Balázs: Mese a fehér csillagos
sündisznóról*

Benedek szakasztott olyan kis sündisznó volt, mint a testvérei, akikkel együtt élt a nagy mogyoróbokor tövében. Vagy mit is mondok! Mégsem volt szakasztott olyan, mert neki egy kis fehér csillagocska nőtt a homlokán. Aggodalmaskodott is apja, anyja: "Mi lesz ebből a gyerekből?"

De nem lett semmi. Benedek nőtt, növekedett, szépen, mint a többi hét. Múlt a nyár, jött az ősz. Dér lepte be a földet.

- Miért van ilyen hideg? - kérdezte egyszer Benedek.

- Mert jön a tél - felelte sünpapa.

Benedek lehajtotta csillagos fejecskéjét, s aztán egyszerre csak olyat kérdezett, melyet még soha sündisznócsemete nem kérdezett, mióta világ a világ:

- Papa, miért van tél?

De hát Benedek megtehetette, neki csillag világolt a homlokán.

Most már sünpapán volt a sor, hogy lábaira hajtsa a fejét, ami sünéknél kétségtelenül a gondolkodás jele, hiszen egy szülőnek mindent tudnia kell.

- Hogy miért van tél? - mondta aztán elszontyolodva. - Én sem tudom, de megkérdezzük.

Útnak indultak hát. Elöl sünpapa, sünmama, mögöttük Benedek, sorban a hét testvérével. Elmentek a nyúlhoz. A nyúl szörnyen okos nyuszi

volt, fél fülét örökösen lekonyítva hordta, úgy elmélkedett magában.

- Miért van tél? - kérdezte tőle sünpapa.

A nyúlnak még a másik füle is lekonyult, úgy elgondolkozott. Ezt mondta:

- Bizonyára a szél hozza, várjatok, megkérdezem a szelet.

S mikor jött a szél, a nyúl nekiiramodott, és futott, futott, versenyt futott vele. De bizony csak szomorúan tért vissza.

- Nem tudja a szél se, csak beszél, beszél tücsköt-bogarat, telebúgta a fülem - s rázogatta keservesen tapsi fülét. - Menjetek a bagolyhoz, tán az éjszaka hozza a telet, ő beszél vele.

Óriás, odvas fa mélyén lakott a bagoly. Szegény sünpapa egész álló nap kiáltozott neki, míg végre alkonyattájban meghallotta, s kijött az odújából.

- Várjatok, reggelre megmondom - dörmögte a bagoly, s elszállt. Odalent a fa aljában csak lesték, mikor tér meg. De bizony a bagoly csak a hajnali derengésben tért haza. S akkor is nagy mérgesen rájuk kiáltott:

- Hordjátok el magatokat! Alkonyattól faggatom az éjszakát, s nem válaszol, csak kápráztatja hideg csillagfényével a szemem. Menjetek a vakondhoz, hátha a nyirkos, hideg föld rejtegeti a telet. Mentek hát a vakondhoz.

Meg is lelték hamarosan.

- Kérdezd meg a földet - mondta neki sünpapa -, miért van tél.

A vakond hunyorgott néhányat, s aztán eltűnt a föld alatt. Nem is

kellett valami sokat várakozni rá,
jött vissza egykettőre.

- Siket a föld - mondta a vakond -,
nem hallja, ha kérdezem. De ha jól
meggondolom, hiába is kérdeznénk,
hiszen nincs is olyan hideg ideleln.
Nem, ő nem hozhatja a telet. A tél,
régóta tudom, felülről jön. Menjete
a sashoz, kérdezze meg a naptól.

A sas, fészke pereméről, fél szemmel
nézett le a nyüzsgő süncsaládra.
Aztán meglebbentette szárnyát, s
mint egy óriás felhőárnyék, elszállt
fölöttük. Szállt, szállt, magasabbra,
egyre magasabbra, mindig szemközt
a nappal, fel a felhők fölé. S mikor
már olyan magasán járt, hogy a ritka
levegőben szinte vérharmatosan
áradt ki csőrén a lehelet,
belekiabálta a tűző-forró
napkorongba:

- Miért van tél?

De a vére úgy dobolt a dobhártyáján,
hogy nem értette a feleletet.

Odalent az alatt nagy hirtelen beállt
a fagy. A süncsalád pedig beiskolt a
mogyoróbokor alá, és beásta
magát a puha levelek alá. Álomra
hajtotta fejét sünmama és sünpapa
és a hét testvér.

Benedek még morgott ugyan egyet-
kettőt magában, hiszen azért volt
csillagos, de aztán ő is elálmosodott
és elaludt. És aludt, aludt, aludt, ki
tudja, meddig aludt.

Arra ébredt, hogy megpercen
körültette az avar. Fölemelte
orrocskáját, és nyomban vidámító jó
szagokat érzett, erjedő, tavaszi
szagokat. S ahogy figyelmesebben
körülnézett, látta, hogy apró
hóvirágocskák nyomkodják szét
körültette az avart, onnan a percegés.
Kidugta a fejét a vackából, s akkor
eszébe jutott, amivel elaludt: miért
van tél?

Iramodott egyet, mert a lábacska
bizony meggémberedtek, s a mogyoró
szélénél szembetalálta magát egy kis
hóvirággal, az már ki is dugta az
avar alól a fejecskéjét. Benedek
megszagolgatta, s akkor ezt
dünnyögte magában: "Azért van tél,
hogy eljöhessen a tavasz!"

- Hogyan? Mit is mondtam? - riadt fel
egyszerre. - Hm, még lehet, hogy
igazam is van!

De szégyenkezve érezte, hogy ő már
egy telet megért komoly, felnőtt sün,
és nem illik neki ilyen gyermekes
dolgokkal foglalkoznia.

Hogy miért van tél? Nem is gondolt
rá soha többé!

*Jacob és Wilhelm Grimm: A suszter
manói*

Volt egyszer egy suszter, értette a mesterségét, szorgalmasan dolgozott. Hogy, hogy nem, a végén mégis úgy tönkrement, hogy nem maradt egyebe, mint egyetlen pár cipőre való bőre. Abból este kiszabta a cipőt, hogy majd másnap elkészíti; tiszta volt a lelkiismerete, nem sokat emésztette magát a jövődön, gondolta, majd lesz valahogy, tisztességes ember csak nem pusztul éhen; lefeküdt, és békességgel elaludt.

Másnap jó korán fölkelt, és neki akart ülni a munkájának; hát ott áll: készen az asztalán a pár cipő. A suszter ámult-bámult, nem tudta, mit szóljon a dologhoz. Kezébe vette a cipőt, alaposan végignézte, minden varrást, minden szögelést apróra megszemlélte; nem volt azon semmi hiba, nincs az: a mestermunka, amelyik különb lehetett volna.

Hamarosan vevő is jött. Nagyon megtetszett neki a cipő. Fölpróbálta: éppen ráillett a lábára.

- Mintha csak nekem készítették volna! - mondta örvendezve, és mert úgy találta, a suszter keveset kér érte, valamivel többet adott az áránál. pontosan annyit, hogy éppen két párra való bőr tellett ki belőle. A suszter este ezeket is szépen kiszabta.

"A többi munkát majd megcsinálom holnap reggel - gondolta -, ráérek a dolgomtól."

De mire másnap fölkelt, készen állt két pár cipő, neki a kisujját sem kellett megmozdítania. Vevő is akadt mind a kettőre, jól megfizettek értük, s a suszter, a pénzen most már négy párra való bőrt vásárolhatott.

Harmadnap reggel azt a négy pár cipőt is készen találta. S így ment ez tovább napról napra, hétről hétre. Amit este kiszabott, az reggelre elkészült. A cipész hamarosan tisztos jövedelemre tett szert, és megint jó módú ember lett belőle.

Karácsony táján egy este szokása szerint ismét kiszabta a másnapi cipőkhöz a bőrt, aztán, mielőtt lefeküdtek, azt mondta a feleségének:

- Hallod-e, lelkem, mi lenne, ha ma éjszaka fönmaradnánk, és meglesnénk, ki az, aki ilyen szorgalmasan segít nekünk a műhelyünkben?

Az asszony ráállt a dologra, hiszen maga is sokat töprengett már rajta, csak hát nem mert előhozakodni vele az urának. Mécesst gyújtott, és föltette a szekrény tetejére, aztán elbújtak a sarokban. Onnét figyelték, hogy lesz, mi lesz.

Mikor a toronyban éjfél ütött az óra, egyszer csak valami kaparászt, topogást, izgést-mozgást hallottak; az ajtó egyarasznyira kinyílt, és két kedves kis manó surrant a szobába. Se szó, se beszéd, odaültek a suszter asztalkájához, fogták a kiszabott bőröket, és munkához láttak. Olyan fürgén, olyan ügyesen dolgoztak, parányi kis ujjukkal olyan szaporán varrtak, tűztek, hogy a suszter azt sem tudta, hová legyen ámulatában.

A manók addig egy szempillantásra sem hagyták abba a munkát, míg a cipők el nem készültek, és fényesre pucolva ott nem sorakoztak az asztalka mellett. Akkor egyet füttyentettek, s illa berek! - eltűntek. Másnap reggel azt mondta a suszterné asszony:

- Meg kell hálálnunk ezeknek a manóknak, hogy jómódba juttattak minket. Pucéron szaladgálnak az istenadták, még jó, hogy meg nem fagnak! Tudod, mit? Varrok nekik ingecskét, kabátkát, mellényt, nadrágot, kötök nekik harisnyát is, te meg csinálj mindegyiknek egy pár szép kis cipőt.

Egész nap ezen dolgoztak; az asszony kezében szaporán járt a kötőtű, csattogott az olló, készültek a kis ruhák, az ember meg a székén kuporgott, és kalapált, szögelt, forgatta a kaptafát, míg a kis cipőket meg nem csinálta.

Este aztán a kiszabott bőr helyett az ajándékokat rakták oda az asztalra; szépen elrendezték mindent, elbújtak a sarokban, és kíváncsian lesték, mit szólnak majd a manók.

Azok szokás szerint pontban éjfélkor meg is jelentek, és tüstént dologhoz akartak látni. Hanem ahogy az asztalra esett a pillantásuk, lecsapták a szerszámaikat és azt sem tudták, mihez kapjanak, mit simogassanak, minek örvendezzenek. Egykettőre bebújtak a kis ruhákba, felhúzták a kis cipőt, füttyentgettek, rikkantgattak, egyszerre csak cincogva nótázni kezdtek.

Ugye, milyen csinos fiúk vagyunk?

Többet bizony nem is suszterkodunk!

- énekelték; körültáncolták az asztalt, szökdécseltek, ugrándoztak, végül aztán kiperdültek a szobából.

Nem is jöttek vissza soha többet.

A suszternak pedig élete végéig jól ment a sora mindig volt munkája, és minden sikerült neki, amihez csak hozzákezdett.

Jacob és Wilhelm Grimm: Holle anyó

Élt egyszer egy özvegyasszony, annak volt két lánya: az egyik szép és szorgos, a másik csúnya és lusta. Az özvegy sokkal jobban szerette a csúnya lustát, mert az édeslánya volt. Minden munkát a másiknak kellett végeznie, az volt Hamupipőke a házban. Ott ült szegény napestig a kút mellett az úton, és font, egyre font, míg csak a vér ki nem serkent az ujjából.

Egyszer aztán úgy megvágta az ujját a szál, hogy az orsó is csupa vér lett tőle. Le akarta mosni a kútnál, de az orsó kicsusszant a kezéből, és beleesett a vízbe. A lány sírva fakadt, hazaszaladt a mostohájához, s elpanaszolta neki, mi történt. Az meg, ahelyett hogy megszánta volna, kegyetlenül ráripakodott:

- Ha beleejtetted, szedd is ki belőle!
Szegény lány visszament a kúthoz, nem tudta, mitévő legyen; félelmében végül is az orsó után ugrott. Elvesztette az eszméletét, s mikor aztán magához tért, egy szép, napfényes, virágos mezőn találta magát. Elindult, ment, mendegélt; egyszer csak egy kemencéhez ért. A kemence tele volt kenyérrel, s a kenyerek azt kiabálták:

- Húzz ki hamar! Húzz ki hamar, mert megégek! Már régen kiszültem!
A lány nekilátott, és szép sorjában mind kiszedte őket a lapáttal. Aztán továbbment; ment, mendegélt, míg egy almafához nem ért. A fa tele volt almával, és azt kiabálta:

- Rázz meg! Rázz meg! Minden almám megérett már!

A lány megrázta a fát, hogy csak úgy hullott a sok alma, mint a zápor. Addig rázta, míg az utolsó szem is le nem hullott róla. Akkor az egészet szépen kupacba rakta, és továbbindult.

Ment, mendegélt, végre egy házikóhoz ért. A házikóból egy anyóka kukucskált ki barátságosan, de olyan hosszú foga volt, hogy a lány megijedt, és el akart szaladni. Az öregasszony azonban utána kiáltott:

- Ne félj tőlem, kedves lányom! Maradj nálam; ha minden munkát rendben elvégzel a háznál, jó sorsod lesz. Csak arra vigyázz, hogy jól megvesd az ágyamat, jól fölrázd a párnámat, hadd szálljon a pihéje; olyankor hó hullik fönt a világban. Én vagyok Holle anyó.

Az öregasszony olyan szépen rábeszélte, hogy a lány végül is összeszedte bátorságát, ráállt a dologra, és beszélődött hozzá. Mindent megtett a kedve szerint, az ágyát is mindig jól fölrázta, csak úgy szálltak a pihék, akár a hópelyhek.

De jó dolga is volt ám az öregnél! Soha egy rossz szót sem hallott, s ehetett, amennyi jólesett neki.

Evett is eleinte jó étvággal; hanem aztán valahogyan ízét veszítette a falat a szájában. Egyre kedvetlenebb, egyre szomorúbb lett. Eleinte maga sem tudta, mi leli; hanem utóbb, mikor már jó ideje szolgált Holle anyónál, ráeszmélt; hogy hazakívánczik. Hiába ment itt ezerszer jobban a dolga, mint otthon, mégiscsak mindig ott járt a

gondolata a messzi kis falusi házban. Végül aztán már nem bírta tovább, odaállt szépen Holle anyó elé, és azt mondta neki:

- Elfogta a szívemet a honvágy, nem maradhatok tovább nálad. Tudom, százszor jobb sorsom van itt, mégis azt mondja a szívem: vissza kell mennem az enyéimhez!

- Tetszik nekem, hogy hazavágyol - felelte az öreg -, ebből is látszik, hogy derék, hűséges teremtés vagy. És amiért olyan becsülettel szolgáltál, én magam viszlek fel a fenti világba. Azzal kézen fogta, és egy nagy kapuhoz vezette.

- Innét most már mehet magad is - mondta -, ez a kapu egyenest a falutok határába nyílik.

A kapu kitárult, s abban a pillanatban, ahogy a lány átlépett rajta, sűrű aranyeső hullott rá a magasból, és az arany mind ott ragadt a ruháján; fénylett, csillogott az egész lány tetőtől talpig.

- Ez a fizetség a szorgalmadért! - kiáltotta Holle anyó a kapun át, és még a kútba esett orsóját is kidobta utána.

A két kapuszárny dördülve becsukódott, s lám a lány, amint körülnézett, ott találta magát a falujuk határában, nem messze az anyja házától.

Gyorsan útnak eredt, sietett haza boldogan. Ahogy befordult az udvarukra, a kút kávájáról meglátta a kakas és nagyot rikkantott:

Kukurikú! Mi történt?

Aranyos lányunk hazatért!

A lány bement a házba, és mert talpig arany borította, az anyja is meg a testvére is szívesen fogadta. Ő meg elmesélte, mi történt vele. Mikor a mostohája meghallotta, hogyan jutott a nagy gazdagsághoz, nagyon szerette volna, ha a csúnya, lusta lányának is ilyen szerencséje akad. Kiküldte hát fanni a kúthoz, a lány meg bedugta a kezét a túskebokorba, összeszúratta az ujját a tövisekkel, bevérezte az orsót, bedobta a kútba, és utána ugrott. Ő is a szép mezőn tért magához; azon az ösvényen indult el, amelyiken a másik lány járt. Amint a kemencéhez ért, kiabálni kezdtek a kenyerek:

- Húzz ki hamar! Húzz ki hamar, mert megégek! Már régen kisültem!

De a lusta lány azt felelte:

- Hogyisne! Hogy összepiszkoljam magamat!

Az továbbment. Csakhamar az almafához ért.

- Rázz meg! Rázz meg! Minden almám megérett már! - kiáltotta az almafa.

- Hogyisne! Hogy a fejemre essék egy alma! - felelte a lány, és továbbment. Odaért Holle anyó házához, de egy cseppet sem ijedt meg az öregtől, mert már tudta, milyen nagy fogva van, és tüstént elszegődött hozzá.

Az első nap erőt vett magán, szorgoskodott, és ha Holle anyó mondott neki valamit, rögtön megtette, mert egyre csak a sok aranyra gondolt, amit majd kapni fog tőle. A második napon azonban már lustálkodott egy kicsit, a harmadikon meg már alig akart fölkelni reggel. Holle anyó ágát sem úgy vetette

meg, ahogyan kellett volna; nem rázta föl a dunnát, hogy a pihék szétszálljanak belőle. Az öreg végül is ráunt, és kiadta az útját.

A lusta lány cseppet sem búsult rajta, hogy a dolog így fordult; most jön majd az aranyeső - gondolta magában.

- Holle anyó őt is a kapuhoz vezette; hanem amikor a lány kilépett rajta, arany helyett egy jókora üst szurok zúdult a nyakába.

- Ez a fizetség a szolgálatodért! - mondta Holle anyó, és becsukta a kaput.

A lusta lány hazament; tetőtől talpig szurkos volt, s amikor a kakas meglátta a kút kávájáról, nagyot rikkantott:

Kukurikú! Mi történt?

Szutykos lányunk hazatért!

A szurok pedig rajta ragadt élete végéig.

Hárs László: Pehelyke

Fent a tündértiszta légben, fent a légben, fent a kékben, lebbenve a szelek szárnyán, tündökölve, mint szivárvány, forgó táncuk ott kerengték a hófehér hópehelykék. Mindannyian habfehérek, de köztük is a legfehérebb a pirinyó Pehelyke volt, mint egy pici kobold. Lebbenő volt könnyű tánca, csengettyű a kacagása, jégfodros a hóruhája - kis Pehelyke, hó csudája.

S a kis pelyhek keringéltek, esőcseppel nem cseréltek, éjjel a hold ezüst tükrén, nappal a nap arany taván nézegette lenge táncát, hóruháját mind valahány. Ám alattuk egyszer éjjel a felhők úgy váltak széjjel, mint a nyíló függöny szárnya, s feltűnt a föld sötét árnya. Kedve elszállt Pehelykének, elhalkult a kristályének, nem is táncolt akkor többet, úgy megszánta ő a földet, mert mély árnyékban forogva oly sötét és oly mogorva. Félreült és gondolkodott: mit tehetne ő, hogy boldog s fehér legyen lent a föld is! Ha tíz éjet ébren tölt is, kieszei, mit tegyen, s hozzá is fog íziben. Vajon egy vagy tíz éj telt-e, amíg végül kieszelte, de egy éjen, mint az álom, elindult kék holdsugáron, és addig ment, mendegélt, míg a sötét földre ért, színt vinni a téli éjbe, az emberek életébe.

Amint lengett és leszállott, öt-hat kicsi gyerek állt ott, játszani közübük állott s a legkisebb felkiáltott: "Itt az első fehér hó már!" Ámde szebb volt minden szónál, s édesebb, mint a méhek méze, a keringő, kergetődző, első hónap örvendező kisgyerekek nevetése. Kergették, mint fehér lepkét, dédelgették fehér leplét, úzték, mint egy szikrát vető kicsi fehér csillagot, s kis Pehelyke örömeben ragyogott meg csillogott.

Hogy elfáradt végül ennyi játék után, megpihenni leszállott egy embervállra. Ámde alig pihegett s üldögélt egy keveset, egy kemény kéz lefricskázta. Pehelykének semmire sem volt többé ereje, arra se, hogy lengedezzen, vagy másik vállat keressen, libbent kettőt, libbent hármat, s mint az őszi száradt-fáradt sárga levél, leszállt végre erőtlően az útfélre. Kis Pehelyke az útszélen feküdt, úgy, mint tavaly télen, s beragyogta a mély estét. Kézbe többé ki se fogta s nem göngyölte bársonyokba, mint a gyémánt kényes testét. Ámde aki rápillantott, mintha mesebeli hangot hallott volna, lágy zenét, rámosolygott: "Ó, be szép és megható, itt az első tiszta hó!"

Kis Pehelyke lesepert kristályteste ott hevert, s tündökletes sugarát szórta egész éjen át, míg egy cipő, mint a végzet, arra jött és reálépett. Szétolvadt szép hóruhája, ott feküdt csúf sárrá válva, bús latyakban, szennyes lében, feketén a feketében.

De a rosszban is van jó, arra járt a Fagyanyó. Pehelykét ölébe vette, jeges kézzel dédelgette, kristályruhát adott rája, majd a szél szárnyára kapta, s magasba felringatta. S fent a légben, fent a kékbén, fent a tiszta messzeségben, lebbenve a szélnek szárnyán, tündöklőn, mint a szivárvány, táncuk ismét csak kerengték a csillogó hópehelykék. Mindannyian szép fehérek, de köztük a legfehérebb Pehelyke volt, senki más, csupa tiszta csillogás.

Fent fehér lett, mint a tejhab, míg a földön sárrá olvadt! Kis Pehelyke mégsem bánta, hogy magát nagy útra szánta, titkon mégis örvendezett, hogy elhagyta a kék eget, s a földre szállt, ahol láttán a mosolygás úgy virult ki, mint a tündöklő szivárvány. Aki fent él a magasban, annak bizony mosolyogni nem szokása. S hogy a mosolyt újra nézze, újra lássa, az első hó ezért jön el évről évre, zsenge magok, kis gyerekek s tiszta szívek öröme.

Német – Vas Katalin: Téli mese

Mint ahogy azt télen megszokhattuk már leesett az első hó. Puha pelyhekben hullott alá a szürke fellegekből. Szép fehér takaróval vonva be a házak piros tetejét, a fák kopasz ágait, a fenyőket és az elsárgult füvet. A természet betakarózott és édes álmát aludta a hópaplan alatt.

Mókus Apó kidugta orrát az odújából azután gyorsan vissza is bújt a jó meleg vackába.

- No, Anyó – mondta feleségének – véget értek a szép napok, most egy darabig nem mehetünk ki.

- De Apó, gondolod, hogy elég lesz a toboz és a dió, meg a mogyoró a gyerekeknek – mutatott három serdülő csemetéjükre.

- Reméljük Anyó. Tudod, hogy amíg havasak az ágak nem mehetünk élelem után. Megcsúsznánk a síkos fákön, leesnénk és elpusztulnánk. Ekkora kockázatot egyetlen falat ennivaló sem ér meg.

- Igazad van Apó, csak tudod Borzaska, Makkancs és Pöttömke milyen falánk.

- Hát be kell osztanunk, amink van – sóhajtott Apó.

Borzaska, Makkancs és Pöttömke, mintha csak nevük említésére tennék, körbetáncolták Anyót.

- Éhesek vagyunk, enni akarunk!

- De gyerekek, talán kérünk! – utasította rendre Apó csemetéit.

- Jó akkor kérünk, csak adjatok már ennünk – helyesbített Makkancs, aki a legfalánkabb volt hármójuk közül.

- Aztán megyünk játszani Nyuszi Ricsiékhez – kotyogott közbe Borzaska.

- Szó sem lehet róla – torkollta le Anyó – nem hallottad mit mondott Apó, síkosak az ágak. Nem lehet kimenni.

- Kis se nézhetünk? – kérdezte Pöttömke, csak, hogy ő is mondjon valamit.

- De azt lehet – mondta Apó. Pöttömke odaállt az odú bejáratához és vágyakozva gyönyörködött a hóésésben.

Megszólította az egyik pelyhet:

- Ti honnan jöttök? – kérdezte tőle.

- Ó kis mókus, mi nagyon messziről jöttünk.

- És hogyan kerültetek ide? – kíváncsiskodott tovább.

- Elmeséljem? – kérdezte a Hópehely.

- Igen, csak várj egy kicsit szólok a tesóimnak – azzal beszaladt az odú belsejébe, ahol Borzaska és Makkancs éppen a pociját tömte a dugi mogyoróval.

- Gyertek gyorsan – ugrott hozzájuk – találtam egy Hópehelyt, aki elmeséli honnan jöttek.

- Én nem megyek – mondta Makkancs – inkább eszem még egy kis mogyorót, és neked nem adok bibi – feleselt Pöttömkével.

- Nem is kell, majd megmondalak Anyónak, hogy elcsórtad a tartalék mogyorót. Hogy

ki fogsz kapni. Elnáspángolnak – és máris Borzaskához fordult: - Tesó! Ugye Te jössz? – kérlelte.

- Én ugyan nem – válaszolta Borzaska – olyan hideg van, és különben sem törődök egy áruklodóssal.

- Tudod, hogy úgysem mondom meg igaziból, csak azért mondtam, hogy adjon egy kis mogyorót, de látod milyen irigy, azért sem ad.

- Nem irigy, csak éhes.

- Na, gyere már, olyan érdekes lehet a Hópehely meséje.

- Akkor se megyek. Különben sem érdekes, mert én tudom, hogy honnan jöttek.

- Na, akkor mondd meg – erősködött Pöttömke.

- Nem mondom meg, mert áruklodni akartál.

- De nem is áruklodtam. Mondd meg.

- Nem mondom

- Mert nem is tudod.

- De igen.

- De nem.

- Na jó, menjünk vele – vágta el a vitát Makkancs – nézzük meg azt a Hópehelyt.

Nem akarta, hogy Anyó felfigyeljen a civakodásra, mert akkor bizony kiderült volna, hogy megdézsmálta a tartalék mogyorót és akkor biztos kiporolják a bundáját.

- Én akkor se megyek – makacskodott Borzaska.

- Jó akkor meséld el te, honnan jönnek? Azt mondtad, tudod – engedett Makkancs.

- Tudom is, csak most nem jut eszembe.

- Nem is tudod – vágta rá Pöttömke.

- De igen.

- De nem.

- Hagyjátok már abba – tett rendet köztük Makkancs nem minden hátsó szándék nélkül – na, menjünk – terelte őket az odú bejárata felé – mutasd melyik pehely volt az – fordult Pöttömkéhez.

Pöttömke meregette ez darabig a szemét, de bizony nem tudta megkülönböztetni a pelyheket egymástól.

- Pehely! Itt vagy? – szólongatta suttogva.

Sajnos Pehely nem tudott már válaszolni, egybeolvadt testvéreivel. Másik pehely nem akadt, aki szóba állt volna a mókusokkal. Borzaska és Makkancs hahotázni kezdtek Pöttömke zavarán.

- Nem is beszélte semmiféle Hópehellyel – kacagott Borzaska.

- De beszéltem – pityeredett el Pöttömke.

- Jól becsaptál minket – mondta Makkancs és játékosan megtaszította Pöttömkeit.

A kismókus éppen az odú szélén állt, megcsúszott és alig tudott megkapaszkodni. Mukkanni sem mert, nagyon félt, hogy leesik. Most bizony megszeppent a két rossz kismókus is, szaladtak Apóhoz, hogy segítsen. Apó segített visszamászni Pöttömkének, de nem úszták meg ennyivel.

- No, halljam, mit rosszalkodtok már megint. Nem lehet a mókusnak egy perc nyugta sem tőletek? – dorgálta csemetéit.

- Nem hitték el, hogy beszélgettem egy Hópehellyel. –
suttogta Pöttömke.

- Enyje no – mormogta Apó –
pedig, ha jól viselkednétek, mesélnék
nektek.

- Jók leszünk Apó – kérlelte a
három kis mókus.

- No, nem bánom addig legalább
nyugton maradtok.

Maga köré gyűjtötte őket,
kényelmesen elhelyezkedtek és
mesélni kezdett:

- Egyszer fiatal mókus
koromban nagyon kemény, hideg tél
volt. Akkora hó esett, hogy még az
odúnk ajtaját is majdnem teljesen
betemette. Szerencsére a papám
legjobb barátja volt Harkály Apó és Ő
segített kiszabadítani a bejáratot.
Nos, ezen a télen találkoztam egy
pehellyel.

- És beszéltél is vele? –
kíváncsiskodott Borzaska.

- Persze, hogy beszéltem. Ezt
akarom elmesélni.

- És hogy hívták? – kérdezte
Makkancs.

- Úgy, mint minden pelyhet.
Egyszerűen csak Hópehely, de, ha
állandóan közbeszóltak nem fogom
elmesélni a mesét.

– fenyegette meg őket Apó, így
Pöttömke már meg sem mert
szólalni.

Boldog volt, hogy Apó védelmébe
vette és bebizonyítja testvéreinek,
hogy a pelyhekkal igenis lehet
beszélni.

Apó pedig így folytatta: - Szóval
Hópehely elmesélte nekem, hogy az ő
hazájában mindig tél van nem is
nagyon élnek arrafelé állatok,
nincsenek fák és mókusok, néhány
jeges medve szokott ott vadászni,
pingvinek fészkelnek a hómezőkön.
Ott élnek a pelyhek békességben és
mindent beborítanak. Aztán, amikor
elérkezik az ideje a nap lenyújtja
nekik sugarát és ők beszállnak a
felhőkbe, messzi tájakra utaznak
nagyon magasan és ott hullanak le a
felhőkből, ahol éppen szükség van
rájuk. Ők óvják a földet, a fák ágait a
fagy karmaitól. Sokszor egész télen
át kitartanak. Aztán amikor nálunk
kitavasodik, újra felszállnak a
napsugár létrán, visszaülnek a
felhőkbe és meg sem állnak hazáig,
ahol a következő télíg pihennek,
majd kezdődik előlről az egész.

- Apó ez nagyon jó mese volt –
dünnyögték mindhárman álmosan. –
Jó éjszakát Apó!

Azzal mindhárom kismókus elaludt.
Így volt mese volt, aki nem hiszi,
menjen ki télen az erdőbe és
kérdesse meg Mókus Apótól.

Móra Ferenc: A kíváncsi hópolyhek

A nap éppen lement, mikor az erdő felett elkezdett esni a hó.

— No, anyó — mondta varjú apó a feleségének a nyárfahegyben —, azt hiszem, holnap fehér abrosznál esszük az egérpecsenyét.

Nemsokára a búzamezők fölött kezdtek táncolni a hópihéék.

— Gyertek, gyertek — csalogatták őket a szántóföldek —, jó ám a vetésnek a jó puha hó. Az tart meleget a búzaszemnek, hogy meg ne fagyjon a földben.

A falu már rég elcsendesedett, mire a hófelhők odaértek föléje.

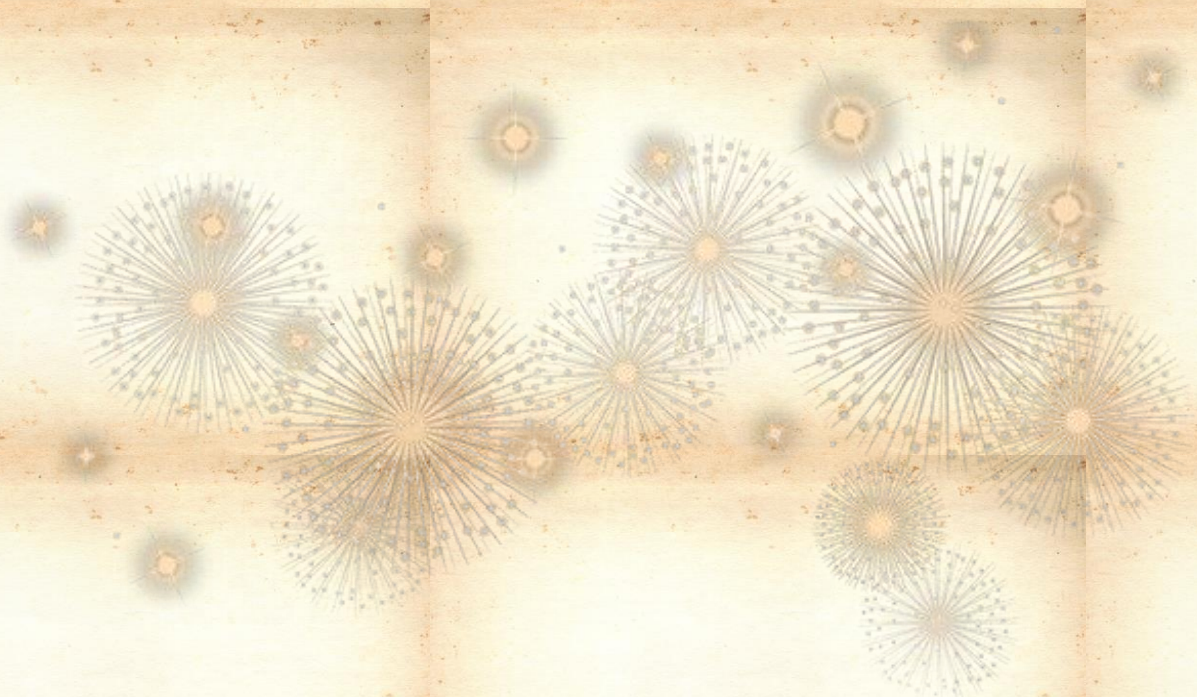
— No, ezt a falut megréfáljuk — mondták a hópolyhek. — Reggel maga se ismer magára, olyan fehérre meszeljük, még a háztetőket is.

Voltak kíváncsi hópolyhek is. Messze az ég alján nagy világosság látszott. Ott a város lámpái világítottak. Ezek a hópolyhek a várost akarták látni.

— Majd meglátjátok, hogy megbecsülnek ott minket — mondták a falura, mezőre hulló testvéreiknek. — Még székkal is megkínálnak, talán hintóba is ültetnek.

Azzal elszálltak a város fölé, s ott lehullottak a háztetőkre, az utcákra, a terekre. Alig várták a reggelt, hogy szétnézzenek a városban.

De mire kireggeledett, akkorra a hópolyheknek beesteledett. Jöttek a hóhányó munkások, megkínálták a havat seprűvel és lapáttal. Aztán rakásra rakták, úgy hordták ki a városból. Mire delet harangoztak, locspocs lett a városi hóból. Az erdők, mezők hava pedig tavaszig megmaradt ragyogó fehérén.

Visszajött a répa (kínai népmese)

Igen nagy hó esett, a völgyeket, a hegyeket mind magas hó takarta. A nyuszinak elfogyott az ennivalója, útnak indult hát, hogy szerezzen valamit. Egyszer csak boldogan kiáltott fel a nyuszi:

- Hohó! Két répát találtam!

Megette az egyik répát. Maradt meg egy. Azt gondolta a nyuszi: Nagy a hó, hideg az idő. A csacsi otthon van, bizonyára nincs mit

ennie. Elviszem ezt a répát, hadd lakjék jól!"

Szaladt a nyuszi a csacsi házához, hanem a csacsi nem volt otthon. Letette a répát, s otthagya a csacsi házában.

Azért nem volt otthon a csacsi, mert ő is ennivaló után járt. Talált is egy nagy édeskrumplit, örömmel hazavitte.

Belepett csacsi a házába, látta a répát, csodálkozott nagyon: Hát ez, hogy került ide?"

A csacsi megette az édeskrumplit, aztán azt gondolta: Nagy a hó, hideg az idő. A bárányka otthon van, bizonyára nincs mit ennie. Elviszem neki ezt a répát, hadd lakjék jól!"

Szaladt a csacsi a bárányka házához, hanem a bárányka nem volt otthon. Letette a répát, s otthagya a bárányka házában.

Azért nem volt otthon a bárányka, mert ő is ennivaló után járt. Talált is egy káposztát, örömmel vitte haza.

Belepett a bárányka a házába, látta ám a répát, csodálkozott nagyon: Hát ez, hogy került ide?"

A bárányka megette a káposztát, aztán azt gondolta: Nagy a hó, hideg az idő. Az őzike otthon van, bizonyára nincs mit ennie. Elviszem neki azt a répát, hadd lakjék jól!"

Szaladt a bárányka az őzike házához, hanem az őzike nem volt otthon. Letette a répát, s otthagya az őzike házában.

Azért nem volt otthon az őzike, mert ő is ennivaló után járt. Talált is karalábét, örömmel hazavitte.

Belepett az őzike a házába, látta a répát, csodálkozott nagyon: Hát ez, hogy került ide?"

Az őzike megette a karalábét, aztán azt gondolta „Nagy a hó, hideg az idő. A nyuszi otthon van, bizonyára nincs mit ennie. Elviszem neki ezt a répát, hadd lakjék jól!"

Szaladt az őzike a nyuszi házához. Hanem a nyuszi már jóllakott, és aludt édesen. Az őzike nem akarta felkelteni a nyuszit, letette a répát, s otthagya.

Felébredt a nyuszi, s nagyra nyitotta a szemét csodálkozásában.

„Ejnye! Visszajött a répa! Nohát!" Gondolkozott egy keveset a nyuszi, s hamar kitalálta, hogy csak a barátai hozhatták neki ajándékba

Vidor Miklós: Fenyőfák vándorútja

Az erdőt vastag hó borította. Mélységes csend és kékes ködpára gomolygott. Dermedten roskadoztak a fák szikrázó-fehér prémes terhük alatt. Egyszerre csak suttogás támadt közöttük.

- Valaki jár az erdőn! - adta tovább egyik a másiknak. S a magasabbak már azt is látták, hogy a túlsó erdőszélen hatalmas szál ezüstoffenyő lépked, s amerre elhalad, nyomában elindulnak a fenyőfák. Izgatott mozgolódás támadt.

- Mi az? - kérdezték öregebb társaikat a fiatal fenyőcskék.

- Most elindulnak a városba a karácsonyfák - felelték azok nyugodt, méltóságos hangon. A menet egyre nőtt.

- Mindjárt ideérnek - suttogta lázasan egy apró lucfenyő a társainak.

- Ti úgysem kelletek - dörögött rájuk egy sudár, szép ezüstoffenyő.

- Pedig de szeretnék én is karácsonyfa lenni, ott ragyogni az ünnepen! - sóhajtott fel sóvárogva a törpe lucfenyő.

- Te, te csöppség, hiszen nem bírnád az utat a városig. Az ágaad mind letörne a gyertyák alatt! - vágott közbe a gögös fenyőóriás.

- Látod, én nem is megyek! Pedig tudom, szívesen vinnének, de én nem akarok az emberek közé kerülni! A menet odaérkezett eléjük. Legelől hatalmas, mindnyájuknál magasabb, arányos termetű fa haladt.

- A vezérfenyő! - susogták egymásnak áhítattal a helyükön rostoklók. Az öregek tudják, hogy minden esztendőben végighalad az erdőn és kiválogatja az újonnan felnövekedett legszebb szál fákat, hogy elvezesse őket az emberek ünnepére. Nagy tobozszemével csak végignézett egyik-másik fenyőfán, erős ágkarjaival intett neki, s az könnyedén, alázatosan odaállt a sor végére s indult a többi után. Ahogy a vezérfenyő rápillantott a törzsekre, mindegyik fa tudta már, mi a dolga. A szép, egyenes derekú fák rendre bekerültek a menetbe, a kicsinyek a helyükön maradtak, hadd erősödjenek még jövő karácsonyig. S a meleg, barna tobozszempár egyszerre csak végigsimogatta a sóvárgó kis törpefenyőt is.

- A kis fenyő érezte, hogy válik el gyökere a földtől, s ahogy repesve odalépett társai közé, minden lépéssel megnőtt egy fejjel. Úgy érezte, hogy mire a sorba ért, már majdnem akkora lett, mint derekabb fivérei. Boldogan nézett vissza a helyükön maradt fákra, s csodálkozva vette észre, hogy a gögös ezüstoffenyő fölött elsiklott a vezérfenyő tekintete, s az lehajtott fővel szégyenkezve áll az út mentén. "Érdekes - gondolta magában a kis törpefenyő - hiszen örülnie kellene! Nem is akart a városba menni..."

- A csapat kiegészült. Az utolsó fákat is elhagyták már a kiválasztottak, s az erdőn túli réten megindultak vezetőjük nyomán, a város felé. Hanem a kis törpefenyő egyszerre csak úgy érezte, hogy elnehezül a

szíve. Hirtelen előresietett a menet legelejére, s megszólította a méltóságosan haladó vezérfenyőt:

- Bocsáss meg, kérlek - kezdte akadozva, és szépen elmondta neki a szép szál ezüstoffenyő dolgát, hogy ő úgy látta, a végén mégiscsak elszomorodott, amiért nem lehet karácsonyfa.

- Aki nem akar velünk jönni, itt maradhat az erdőn - felelte halkán a vezető, s mélyen, figyelmesen rátekintett.

- De hátha megbánta, és most fáj a szíve... - szólalt meg újból bátortalanul a kis fenyőfa. A vándorfenyő fölemelte karját, s a légen át a távolból vékonyan, tépett zokogást hozott utánuk a szél.

És mindnyájan érezték, hogy a daliás ezüstoffenyő sír.- Akarjátok mégis? - kérdezte a szelíd vándor, és ők egyszerre bólintottak valamennyien.

- Akkor itt megvárjuk.

És alig mondta ki, már látták is közeledni az erdőszél felől, sietősen, szinte futva a hatalmas ezüstoffenyőt. Olyan magas volt, mint közülük a legerősebbek. S ahogy elébük ért, minden lépésnél kisebb lett egy fejel. Mire a sor végére lépett, már ugyanakkor volt csak, mint a legtöbbjük. Szótlanul igazodott a jószívű kis törpefenyő mellé: válluk épp egy vonalba került.

- Akkor hát indulhatunk - szólt a vezérfenyő, és a menet nekivágott az útnak.

*Mentovics Éva: A hóemberek
karácsonya*

Valamikor nagyon régen, amikor még nem voltak autók, buszok, villamosok, és egyéb korunk béli közlekedési eszközök - az emberek lóháton, és lovas kocsin utaztak - akkoriban történt, amit most elmesélek nektek:

December volt. Sötét, terebélyes fellegek úsztak az égen. A szállongó, csillogó pelyhek pedig vastag hótakarót borítottak a tájra. Napok óta, szinte megállás nélkül havazott. A gyerekek ugyan örültek ennek a hófehér „égi áldásnak”, a felnőtteknek viszont igen sok kellemetlenséget okozott.

Sokkal nehezebb volt a közlekedés, és ilyen hideg időben rengeteg fát el kellett tüzelniük, hogy egy kicsit megmelegedhessenek.

A fiatalok viszont kifejezetten élvezték. A hidegtől kipirosodott az orcájuk, kesztyűjük átázott, de ez cseppet sem érdekelte őket.

Szinte naphosszat a hóban viháncoltak. Csúszkáltak, szánkóztak, hóembert építettek, és önfeledten hógolyóztak. Olyan ház szinte nem is akadt, ahol ne állt volna az udvarban legalább egy hóember. Így teltek a téli napok.

Egy napon aztán favágók járták be a környékbéli fenyves erdőket, és sorra vagdoszták ki a kisebb - nagyobb fenyőfákat. Lovas kocsikra tették, és

elszállították őket. Az erdei tündérek nem győztek rajta csodálkozni.

- Vajon hova viszik ezeket a szép, sudár fenyőfákat? - kérdezték egymástól. Ám választ egyikük sem tudott rá adni.

Lille, az egyik csintalan kis tündérke el is határozta, hogy utánajár ennek a rejtélyes dolognak. Egyik nap nagy titokban beosont a közeli faluba, mivel sejtette, hogy valahol ott kell keresnie a megoldást.

Sötét volt. A kanyargós kis utcákban a gázlámpások fényétől megnyúltak a fák, bokrok, kerítések árnyai. Senki sem járt kint, csak az északi szél száguldozott fel - alá, kisebb - nagyobb hóbuckákba fújva a frissen hullott havat. A kis tündérlány álmélkodva figyelte, amint a hópelyhek vidám táncot lejtének a lámpások fényében. Ezt megunva pedig kíváncsian kandikált be a házak ablakain.

Szeme - szája tátva maradt attól, amit ott látott. A szobákban ünneplő ruhába öltözött gyerekek, és felnőttek álltak körül egy fenyőfát, amire rá sem lehetett ismerni...

A sudár fenyő teli volt aggatva mindenféle csillogó-villogó dísszel.

A csúcsán egy aranyszínű csillag ragyogott, az ágai végén pedig számtalan gyertya lángja járta tüzes táncát. Mindenki áhítattal állta körbe, miközben szebbnél szebb dalokat énekeltek. Az arcuk pedig láthatóan sugárzott a boldogságtól. Lille következő pillantása udvarokon búslakodó hóemberekre esett. Nagyon szomorúnak tűnt mindegyik.

- Miért lógatjátok ennyire az orrotokat? – tudakolta tőlük a kis tündérlány.

- Ne is kérdezd! A mai napig még szerettek bennünket a gyerekek. Egész nap itt ugráltak, nevetgéltek, játszadoztak körülöttünk. Olyan jó volt nézni őket... Ma pedig ránk sem hederítettek. Azt mondták, hogy ma karácsony van, és valamilyen karácsonyfát, és ajándékokat emlegettek. Mindegyikük nagyon izgatott volt, és egész nap bent kuksoltak a házakban. Mi pedig itt ácsorgunk, és szörnyen unatkozunk.

- Szegénykéim! – szólt sajnálkozva a kis tündérlány. - Majd kitalálok valamit! Hamarosan visszajövök hozzátok. - azzal felreppent, és elszállt az erdő felé.

A hóembereknek nem is kellett sokáig várakozni. Rövid idő múlva apró szárnyak suhogására lettek figyelmesek. Egy - egy kis tündér reppent mindegyik hóember fölé, majd valamilyen csillogó port szórtak rájuk...

Ők pedig mintegy varázsütésre a levegőbe emelkedtek.

Először csak a föld felett egy arasznyival lebegtek, majd egyre feljebb és feljebb emelkedtek. Végül pedig a házak fölé libbenve szállni kezdtek a falu szélén elterülő fenyves erdő felé. Már a magasból felfedezték, hogy az erdő közepén, egy kis tisztáson csodálatos fények csillognak.

Valamilyen csalogató, varázslatos muzsika hangja szállt feléjük.

- Megérkeztünk! – szólt Lille, majd varázspálcájával a hóemberek felé

suhintott. Erre ők lassan, óvatosan leereszkedtek a hóba.

A tisztás közepén egy hatalmas fenyőfa állt. Minden ágán szikrázóan csillogó, tarka díszek pompáztak, és a csúcán egy aranyszínű csillag fénylett. Az aláhulló hópelyhek pedig úgy tündököltek a Telihold fényében, mint megannyi aprócska gyémánt.

Kicsit távolabb egy hatalmas asztal állt, rajta finomabbnál finomabb ínycsiklandozó nyalánkságokkal.

Volt ott minden, amit egy hóember megkívánhat: jégsütemény, hó-torta, jégkrém, fagylalt, jeges tea, jeges kávé...

- Boldog karácsonyt kedves hóemberek! – mondták a tündérek kedves, csengő hangon. A hóemberek a meghatottságtól szinte szóhoz sem jutottak. A tündérekkel együtt körbeállták a karácsonyfát, miközben szüntelenül szólt valahonnan az a varázslatos zene.

Később még táncra is perdültek. Pihenésképpen pedig végigkóstolták az összes finomságot. Egészen hajnalig tartott a vigalom.

Pirkadatkor pedig úgy, ahogyan jöttek, visszaszálltak a házak udvaraiba...

A tündérek azóta egy közeli erdőben minden karácsonykor megrendezik a hóemberek karácsonyát.

Ha ébren vagy karácsony éjszakáján, és nem látod az udvarban a kedves hóemberedet, ne aggódj! Ő is elment karácsonyozni.

Hajnalra biztosan visszajön.

Kép forrása: tangrila.blogspot.com

Kányádi Sándor: Fenyőmese

Élt a Hargita oldalában egy magányos fenyő. Senki sem lakott a közelében. Az erdő, de még a legkisebb bokor is olyan messze volt tőle, hogy még a kiáltását sem hallották volna meg, nemhogy a sóhajtásait. Ezért aztán nem is kiáltozott, nem is sóhajtozott. Még a nyári viharok, villámok s a farkasordító telek idején sem. Pedig annyit sanyargatták, hogy az még embernek is sok volna.

Elfásult egészen a nagy egyedülvalóságban. Egyetlen öröme volt, ha nyaranta egy-egy arra legelésző juhnyáj bújta meg az árnyékát, a nagy melegben. Vagy éppen maga a juhász heveredett alája furulyázgatni, tarisznyát bontani. Olyankor még sóhajtott is egyet-egyét, inkább csak figyelmességből, a szép nótáért, s hogy az árnyékot a sóhajával frissebbé tegye.

Hanem a nyáron olyat ért, amelyet még soha. Vidám kirándulók, egy egész iskola telepedett alája. Azóta nincs nyugta a fenyőnek. Egyre sóhajtozik, s mindegyre le-letekint a völgy felé, amerre a kirándulók alóla elvonultak.

S mint valami kincseket, nézi az alatta maradt üres konzervdobozokat.

- Mit nem adnék, ha még egyszer közöttük állhatnék - sóhajtotta el bánatát egy véletlenül reárápott rigónak.

A rigó egyet-kettőt füttyentett köszönetképpen, aztán tovaszállt arra, amerre a kirándulóknak nyoma veszett.

Hogy mit intézhetett a kis rigó, mit nem, nem tudhatjuk.

Jöttek az őszi ködök, esők, havas esők. A fenyő, ha lehetett, még inkább magába fásult. A szelek még a konzervdobozokat, utolsó emlékeit is ellopkodták. Már a földre se nézett többet. Akárhogy tépdesték a viharok, aludt. Már arról se vett tudomást, hogy hatalmas havával megjött a tél. Tőle jöhetett is, mehetett is.

De egyszer csak megrázta magát. Azt hitte, álmodik. Pedig nem álmodott. Hatalmas zshivajra, énekszóra ébredt. Egy nagy udvaron találta magát. Minden ága fel volt cicomázva, és minden megmaradt tobozába, mintha egy-egy csillag költözött volna.

Azóta is ott áll az iskola udvarán. Bánja is ő, hogy az ünnep, a vigalom teltével ágait lecsapdosták. Lomb helyett szárnya nőtt.

Zászló csattog-lobog rajta, s vidám énekszó köszönti minden reggel.

B. Radó Lili: A három fenyőfa

Három fenyőfa állt egy dombtetőn. A legnagyobbik fa szép és egyenes volt, erős, messze nyúló ágai voltak. A kisebbik fenyő volt nem olyan terebélyes, de napról napra fejlődött és növekedett. A harmadik fenyő azonban igazán nagyon kicsi volt, vékony törzsű és egészen alacsony.

- Bárcsak olyan nagy és erős lennék, mint a Legnagyobb fenyő. - sóhajtotta ez a kicsike fa.

Nagyon hideg tél volt ebben az esztendőben. A földet belepte a hó. Karácsony közeledett.

- Bárcsak eljönne értem Télapó, és elvinne karácsonyfának! - sóhajtott a Legnagyobb fenyő.

- Bárcsak engem vinne! - mondta a Kisebbik fenyő.

- Bárcsak engem választana! - kívánta a Harmadik Fácaska.

Egy napon fázós kismadár jött szökdécselve feléjük. Megsérült a szárnya, s ezért nem tudott repülni.

- Kérlek Legnagyobb fenyő, itt maradhatnék az ágaid közt? - szólította meg féltéken a kismadár a fát.

- Nem lehet! - mondta a Legnagyobb fenyő. - Nem használhatok madarakat az ágaim közt, mert éppen karácsonyfának készülök.

- Pedig úgy fázom - panaszkolta a kismadár, a Legnagyobb fenyő azonban nem is válaszolt.

Így hát a törött szárnyú kismadár odább ugrált a Kisebbik fenyőhöz.

- Kedves Kisebbik fenyő megengednéd, hogy itt maradjak az ágaid között? - kérdezte.

- Nem! - felelte a Kisebbik fenyő. - Nem ringathatok semmiféle madarat az ágaim között, mert hátha éppen most vinne el valaki karácsonyfának. Ekkor szegény didergő kismadár tovább ugrált a Harmadik Fácskához.

- Drága kicsi fenyő, itt maradhatnék az ágaid között? - kérdezte.

- Hogyne maradhatnál kismadár - felelte a Harmadik Fácaska. - Búj csak egészen hozzám. Majd megmelegítelek, amennyire csak tőlem telik.

A kismadár felugrott a Harmadik Fácaska ágai közé, ott nyomban el is aludt. Hosszú idő múlva a Harmadik Fácaska édes, halk csengettyűszót hallott. A hangok egyre közeledtek, már egészen ott hallatszottak a dombon. Elhagyták a Legnagyobb fenyőt, elhaladtak a Kisebbik fenyő előtt is, de amikor a Harmadik Fácaska elé értek, elhallgattak.

Mind a három fácaska látta az apró csengettyűket. Egy rénszarvas húzta szép, kicsi szánkón csüngtek, amelyből most kiszállott az utasa.

- Télapó vagyok - mondta - Karácsonyfát keresek egy nagyon kedves kicsi gyermek számára...

- Vigyél engem ! - kiáltotta a Legnagyobb fenyő.

- Engem vígy ! - ágaskodott a Kisebbik fenyő.

A Harmadik Fácaska azonban meg sem szólalt.

- Te nem szeretnél eljönni? - kérdezte tőle a Télapó.

- Dehogynem! Nagyon szeretnék -
felelte a Harmadik Fácška - De hát
itt kell maradnom, hogy vigyázzak
erre a beteg kismadárra. Éppen
elaludt.

- Kicsike fa - mondta a Téliapó - te
vagy a legszebb fácska a világon!
Téged viszlek magammal.

Azzal gyöngéden kiemelte őt a
földből, olyan óvatosan, hogy az ágai
közt megbúvó kismadár fel sem
ébredt. Aztán szánkójába állította a
csöpp fenyőt a kismadárkával együtt,
majd maga is beült mögéjük. És a
kicsi szánkó ezüstös csengettyűszóval
tovasuhant velük a karácsonyi
havon...

Bősze Balázs: Erdei karácsony

Ezen a télen hamar leesett az első hó. Nagy, hízott pelyhekben esett, puhán és fehéren.

Pici, a kétarasnyi kis fenyő még aludt. Mire felébredt, ruhácskáján észrevette azt a fehér micsodát, miről nem tudta, hogy mi az. Hideg volt kicsit, de szép és csillogó!

Pici lucfenyő volt, fenn állt a Várison, a Deák-kút alatt. Körülötte állt az egész nagy fenyőcsalád, lucfenyők, a rokonok: az erdei fenyők, a páváskodó ezüstfenyők, a tisztafák. Távolabb álldogáltak a többiek: a tölgyeke, bükkök a gyertyán és a cser.

Tőle alig fél fahossznyira egy nagyobb, idősebb fenyő figyelte a szürke eget. Szép volt és karcsú az idegen, ám a saját törzséből való. A többiek Sudárnak szólították! Távolabb, a tisztás szélén laktak a vörös fenyők, erdei fenyőóriások.

Sudár észrevette, hogy Pici felébredt. Megszólította!

- Hogy aludtál? - kisöreg!

- Jól - jól köszönöm, udvariaskodott Pici.

Kikandikált Sudár válla fölött a tisztás felé, s azonnal feltűnt neki, hogy ma mindenki olyan furcsán ünnepélyes.

- Milyen nap van ma? - kérdezte kíváncsian Sudártól!

- Ma van karácsony ünnepe - volt a válasz!

- Az meg micsoda? - érdeklődött tovább.

- Én sem tudom - felelte Sudár.

A tisztás szélén az egyik erdei fenyőóriás elnevette magát. Hangja mély búgással gurult át az erdőn.

- Elmesélem nektek! Én már sok dolgot láttam; és tudom, hogy mi az a karácsony.

A többi fa elhallgatott. Némán figyeltek az erdei fenyőre, aki halkabbra fogta a hangját és mesélni kezdett.

Lent a völgyben, nagy, kocka alakú kőtömbök állnak. Azok a házak. Ahol sok ház áll egymás mellett: az a város.

Nagy, magas oszlopokon szentjánosbogarak ülnek a házak között, ők világítanak. A városban, a házak belsejében élnek és laknak az emberek. Két lábon járnak, s a fejük alatt a vállukból két ág nőtt ki, az a kezük. Tavasszal elszórják a szemetet a fák között, nyáron letörik az ágakat, ősszel gyantát csapolnak kis cserepekbe.

Ilyenkor mikor a hó esik, az emberek vastag bundákat húznak, meleg csizmákat, mert fáznak. Ha karácsony ideje közeleg, Vállukra emelik a csillogó fejű baltát, hónuk alá szorítják a boszorkányfogas, harapós fűrészt, s kijönnek ide közénk.

A nyúlánk, szép és karcsú fiatalját kivágják, elviszik magukkal a házaikba, ott feldíszítik őket, cukrot és aranyozott

diót aggatnak a fára. Énekelnek és örülnek, színes szalagokkal átkötött ajándékot adnak egymásnak. Hát ez a karácsony!

A szeretet és az ajándékozás ünnepe.

- Ez csuda szép lehet - súgta Pici Sudárnak.

Az öreg fenyő nem szól többet - halkan szuszogott. A többiek semmit sem kérdeztek, álltak némán, meglepetten gondolkodtak. Valahol - nem messze - megzörrent egy-egy bokor, s ezzel együtt furcsa, ismeretlen hangok szálltak fel a tisztásra, belopódtak a fenyők közé! Az öreg fenyő felriadt a szundikálásból, s rémülten súgta a többi fának:

- Most figyeljete - ezek az emberek! És az emberek kiválasztottak pár fenyőt - köztük Sudárt is - ezeket kivágták és elvitték magukkal. Pici megfigyelte azokat a furcsa nagy valamiket, amiben az emberek jártak. Vastagon és sárosan tapadt rá a hó. A furcsa valamik folytatását is látta, de attól feljebb már nem tudta meglesni őket.

Ahhoz pici volt és csenevész, azok meg túlságosan is hatalmasak.

Elmentek az emberek - egyedül maradtak végre a fenyők. Némelyikük a párját gyászolta, Pici azonban nem siratott senkit. Sudárt sem. Megérezte, hogy ennek így kellett lennie. Az ember hatalmas és felséges - így mondta az öreg fenyő - jutott az eszébe.

A tölgyek, bükkök és a cser halkán dúdolni kezdtek egy számára ismeretlen dalt. "Oh, gyönyörű, szép, csodálatos éj..." Lassan a többiek is átvették a dallamot, együtt énekelt az erdő minden fája. A szürke ég erszénye újra kinyílt, s a hó csak hullt, hullt Pici vállára. Csillogó fehér ruhát borított rá! Arra lett figyelmes, hogy a többi körülötte táncol és örül. Éneklük azt a furcsán szép éneket:

- Óh, gyönyörű, szép, csodálatos éj ...

*Harald Scheel - Sibylle Jung:
Benedek apó karácsonya.*

Karácsony előtti napokban nagy hóesés kezdődött és nagyon hidegre fordult az időjárás. Muki a kis mókus, és két barátnője Zsuzsi és Paula, a két egér lányka, elhagyták az erdőt, és a falu felé igyekeztek, hogy a házaknál keressenek menedéket. Útközben az öreg, erdei kápolna mellett haladtak el.

- Ne menjünk tovább! - kiáltott Muki az egereknek. Itt lakik Benedek apó, aki nagyon jószívú, és egész biztosan segít két éhes egérkén, és egy agyonfagyott mókuson!

Benedek apó hosszú évek óta őrizte a kis kápolnát. Manapság már nem igen járt ide senki, mert a faluban szép, nagy templomot építettek az emberek. Benedek apó mégis meghúzta minden vasárnap a harangot, s akik hallották, gyönyörködtek a kis harang tiszta csengésében. Az öreg valami neszt hallott az ajtó felől.

- Nocsak, ki téved ide ilyen télidőben? - gondolta és lámpásával az ajtóhoz ment. A résnyi nyílásban ott vacogott a három kis vándor. - oh, szegénykéim, gyorsan gyertek be, hiszen reszkettek a hidegtől! - kiáltott Benedek apó. - Gyertek kedveseim, melegedjete meg!

Benedek apó szegényes körülmények között éldegélt, de amije volt, azt mindig megosztotta a rászorulókkal. Úgy tett most is. Kenyérkét morzsált eléjük, tejet melegített kályháján. A

kis erdőlakók lassan-lassan felmelegedtek, és a kályhához közelebb húzódva hálásan néztek az öreg apóra. Az apó kedvesen rájuk mosolygott és így szólt:

- Régen volt látogatóm itt fent. Ugyanis elszakadt a harang kötele, és így nem tudok a harang szavával a faluban lakóknak üzeni. Nagyon örülök, hogy ti idejöttetek. Nálam mindenki mindig szívesen látott vendég.

Aztán Benedek apó összezsavarta a régi kockás sálját, amelyből Mukinak, s a két kis egérnek fészket készített a kályha előtt. Megrakta a kályhát fával. A tűz vidáman pattogott, kellemes meleg áradt Mukiék felé, akiket az éhség és a hideg nagyon elfárasztott.

- Micsoda szerencse, hogy megálltak itt a kápolnánál! - gondolta Muki félálomban. Aztán mélyen elaludt, s Benedek apó mosolyogva hallgatta szuszogásukat.

Az éjszaka közepén Zsuzsi, a nagyobbik egérlányka felébredt.

- Paula, Muki! - ébresztgette halkan társait. Arra gondoltam, hogy készítünk valami meglepetést Benedek apónak. Nélküle még mindig odakinn fagyoskodnánk és éhezniénk!

- Jó. - mondta Paula. - Kitaláltál már valamit? - Azt hiszem, a legjobban annak örülne, ha újra meghúzhatná a harangot. Javítsuk meg a kötelet, s akkor megint üzenhet a faluba az embereknek.

- Nagyszerű ötlet, lássunk azonnal hozzá! - mondta Muki.

Óvatosan nagyon csendesen, hogy az apó fel ne ébredjen, lázas keresgélésbe kezdtek.

Találtak is régi vászonlepedőket, melyeket hosszú csíkokra vágva összecsomóztak. Most már csak a haranghoz kell kötni! A kötelet cipelve nem volt könnyű nekik felmászni a magas lépcsőkön a toronyba. Ráadásul még nagyon csendesen is kellett mozogniuk! De ha valaki nagyon akar valamit, az mindig sikerül is!

A kis állatkák végre felértek a haranghoz. Picit pihentek, majd leszedték az elszakadt kötél maradványát és felerősítették az újat. A két kis egér ugyancsak elfáradt, de Mukinak még maradt annyi ereje, hogy kifényesítse a harangot.

- Így még szebben szól majd! - mondta büszkén az egereknek, amikor elkészült a fényesítéssel.

Amikor Benedek apó felébredt, azonnal észrevette az új harangkötelet. Meghatódva néz kis vendégeire.

- Hát ez csodálatos! - mondta nekik. Nagyszerű munkát végeztetek! Most végre újra tudok a faluba üzenni! És amilyen gyorsan csak tud, megkapaszkodik a kötélben és elkezd harangozni.

Odalenn a faluban nagy a nyüzsgés az utcákon. Az ünnep előtti utolsó órákban még mindenkinek akad valami vásárolni valója. Karácsonyfadíszek, ajándékok vándorolnak táskákba, kosarakba, a gyerekek meg még utoljára odanyomják orrukat a kirakatok

üvegéhez, hogy megcsodálják a sok játékot és a betlehemi figurákat.

Ebben a pillanatban meghallják a csengő harangszót. Meglepve kapják föl a fejüket, s valamennyien a hegyoldalban lévő kápolna felé fordulnak. - Az öreg Benedek apó! - kiáltja valaki.

- Mindnyájan megfélekedtünk róla! - mondják egymásnak szégyenkezve. - Hiszen olyan régen nem hallottuk a harangszót! - védekezik az egyik járókelő. - Meg aztán messze van az a kápolna, és a nagy hóban nehéz odajutni! - szégyenkezik a boltos. - És mindig olyan sok a dolgunk! - teszi hozzá a pékmester. - De most karácsony van, mindnyájan menjünk ma a kápolnához és legyen ebben az évben ott az éjféli mise! - javasolta a tanító bácsi.

Így is történt. A gyertyagyújtás, ajándékosztás után a falu népe elindult a kápolna felé.

Benedek apó az ajtóban áll, hallgatja a harangszót, amikor feltűnik a bundás, csizmás sereg, gyertyával, lámpással. Nagy öröm tölti el az öreg szívét, egyszerűen nem akar hinni a szemének.

- Gyertek, gyertek, lépjeteK beljebb - hívja a falu lakóit, és szélesre tárja az ajtót.

Köszöntsük együtt a kis Jézust, aki ma született!

Hanem a sok ember nem is fért be a kis kápolnába. Benedek apó a gyerekek segítségével kiviszi a kápolna elé a betlehemi jászolt, benne a kis Jézust, Mária és József szobrával.

A tiszta égen ragyognak a csillagok.
Az emberek ajkán pedig
felhangzanak a karácsonyi dalok és
senki nem fázik. Így az éjféli misét a
szabadban tartották meg.

Ilyen szép karácsonyra még a
legöregebbek sem emlékeznek.
Boldogan térnek haza, és Benedek
apó is boldogan viszi vissza a
kápolnába a bölcsőt.

Mint annak idején, Betlehemben,
csend és béke van. A mókus és a két
kis egér a bölcső mellett, a puha
szalmába fészkelte magát és már
mélyen alszanak.

Benedek apó mosolyog az orra alatt.

- Aludjatok csak kedveseim! -
gondolja. - A ti segítségetek nélkül
nem lett volna ilyen szép
karácsonyestém!

*Harald Scheel - Sibylle Jung:
A legszebb karácsonyfa*

Messze-messze fent északon, a sűrű fenyőerdő mélyén él a hómanók népe. Takaros, kicsi házikóikban laknak a hatalmas, öreg fenyőfák tövében.

A hómanók nagyon vidám és barátságos kis lények. Szeretik az erdők-mezők állatait, növényeit, védik és óvják őket a betolakodóktól barátaikkal, a hótündérekkel együtt.

Amikor beköszönt a tél, a hómanók előbújnak rejtekeikből és szorgosan gyűjtögetik a rőzsét és a különböző bogyókat. A kis hómanógyerekek előveszik szánkójukat és vígan csúszkálnak naphosszat a lejtőkön.

Hamarosan itt a karácsony.

Egy közeli faluból két kisgyerek, Kriszti és Tomi kora hajnalban útra kelnek nagypapájukkal. Nagy, díszes szánjukon egyenesen a hómanók erdejébe tartanak, hogy egy szép fenyőfát keressenek az ünnepre.

A rénszarvas lassan lépdél az erdei ösvényen, mert ilyenkor még igencsak sötét van errefelé. Ahogy egyre beljebb haladnak a fenyőfák között, Kriszti és Tomi még szorosabban összebújnak a vastag takaró alatt. Hirtelen valami nesz üti meg a fülüket. Egy ág recsent volna?

- Hiszen ezek hómanók! - kiált föl Kriszti. - Jó reggelt, jó reggelt! - integet nagyapó a manóknak.

Egyszer csak különös érzés fogja el a két kisgyereket. Egy különös, sárgás

fény világítja meg a fenyőket. Mi lehet ez?

Nagyapó azonban mindebből semmit sem vesz észre, és megállítja a szánt egy kis tisztás szélén. Itt sok kis karcsú fenyőfácska növekszik békésen a nagy fenyők ágainak védelme alatt.

Mindhárman leszállnak a szánkóról. Tomi azonnal odaszalad egy formás, kis fához, amely első látásra megtetszett neki.

- Nagypapa! - kiáltja boldogan. - Ezt a fát válasszuk! Ugye, milyen gyönyörű?

Nagyapónak is tetszik a fa, és már emeli is a kis fejszét, hogy kivágja, amikor...

- Mi a manó? Hát ez meg micsoda? - csodálkozik nagyapó. A semmiből hirtelen előbukkan egy kis tündér és megpróbálja nagyapó kezéből kitépni a fejszét. Eközben egy másik tündér ellibben a rémült gyerekek előtt és rákoppint az orrukra, mire azok ijedtükben belepottyannak a hóba. - Nem szégyelled magad, nagyapó? - kérdezi a nagyobbik tündér mérgesen.

- Ugyan miért kellene szégyellnem magam? - válaszolja nagypapa homlokát ráncolva.

- Nem vághatod ki csak úgy az ártatlan kis fákat! Fájdalmat okozol nekik! - méltatlankodik a tündér, miközben összecsapja a szárnyait.

- Segítség! Mi történik itt? - kiáltja nagyapó. Kriszti és Tomi álmélkodva nézik, ahogyan mindenhol kis tündérek bújnak elő, majd körülveszik nagyapót, jó erősen belékapaszkodnak és a magasba

emelik. Ám nincs sok idejük bámészkodni, mert már ők is a levegőben vannak. Olyan magasan, hogy a fák koronái fölött a falujuk házait is láthatják.

A gyerekek reszketve bújnak nagyapóhoz, amikor a tündérek leteszik őket végre egy jó erős fenyőágra. Ekkor megjelenik előttük a tündérkirálynő és így szól:

- Fogjátok ezt a kis fenyőfát, és ültessétek el a kertetekbe. Ez emlékeztessen benneteket ránk mindenkor. Tudjátok meg, hogy nem szabad bántani az ártatlan fákat.

A fa olyan pici és törékeny, hogy a gyerekek alig mernek hozzáérni. Miután nagyapó megígéri, hogy soha többé nem vág ki egy fenyőfát sem, a tündérek visszarepítik őket a tisztásra. Felülnek a szánkóra, hogy ne fázzanak betakarják magukat egy pokróccal és elindulnak hazafelé.

Közben elkezd szállingózni a hó.

Kriszti óvatosan tartja kezében a kis fenyőfát, miközben nagyapó fejét rázva egész úton azt mormogja, hogy ilyen még életében nem történt meg vele soha.

Otthon, a gyerekek egyenesen szüleikhez rohannak, hogy elmeséljék furcsa kalandjukat a tündérekkel. A szülők ámulva hallgatják ezt a hihetetlen történetet, majd közösen elültetik a ház elé a kis fenyőfát. - Remélem gyorsan nagyra nő, - mondja Tomi, miközben Kriszti gondosan eligazítja az apró ágacskákat.

Ezen az éjszakán különös dolgok történtek nagyapóék kertjében.

Halvány, sárgás fény kíséretében egy csapat tündér libbent be az udvarra, körültáncolják a kis fenyőfát és teleszórják megannyi fényes csillaggal. Egy tündér bekukucskál a szobába, és látja, hogy a gyerekek még alszanak. - Gyorsan, gyorsan, - sürgeti a többieket - nemsokára reggel lesz, és akkor biztos rögtön kinéznek az ablakon. - Már készen is vagyunk, - éneklik a többiek. - Hát nem gyönyörű ez a kis fa? Most aztán huss, repülünk vissza az erdőbe...

Reggel Tomi egyenesen az ablakhoz szalad és a meglepetéstől a szája is tátva marad.

- Nézd Kriszti, csoda történt! - kiáltja boldogan.

- De szép, jaj de szép! - ujjonganak a gyerekek. Az este elültetett kis fa az éjjel hatalmas fenyőfává cseperedett, és ágait sok-sok csillag díszíti.

- Ez lesz a legszebb karácsonyfánk, ami valaha is volt, - mondja Kriszti, - majd feldíszítjük gömbökkel és gyertyákkal is. Csodaszép lesz!

Délután neki is látnak a munkának. Soha még nem díszítettek ilyen lelkesen karácsonyfát. Még a kutyas is segített nekik a díszítésnél.

- A legszebb ünnep a karácsony - mondja Kriszti ragyogó arccal. - Köszönjük kedves tündérek, köszönjük, kiáltja az erdő felé.

Végre elérkezett a Szenteste.

Miközben a gyerekek boldogan az ajándékaikat bontogatják, ki-kitekintgetnek a házuk előtt álló gyönyörű fenyőfára.

Milyen szép is ez a karácsony!

Mentovics Éva: Mióta van csillag a karácsonyfák csúcsán?

Egyszer, réges-régen, egy teliholdas decemberi éjszakán, amikor milliónyi csillag ragyogott az égen, néhány egészen apró kis csillagocska pajkosan játszadozott az öreg Hold mellett.

Remekül érezték magukat. Huncutkodtak, viháncoltak, csintalankodtak. Addig-addig rosszkodtak, amíg az egyik kis csillagot valamelyik társa véletlenül alaposan oldalba lökte.

– Bocsánat, nem volt szándékos! – mentegetőzött a kis rosszaság.

– Segítség! Kapjon el valaki! – kiáltotta ijedten a szegény pórul járt csillagocska. De sajnos már senki sem tudott utána nyúlni. Elveszítette az egyensúlyát, és elkezdett zuhanni lefelé. Zuhant, zuhant egyenesen a Föld felé. A társai egyre távolabb kerültek tőle. Ő pedig rettenetesen félt, mert ilyen még soha sem történt vele.

Lehet-e még annál is rosszabb, hogy lepottyant, és elveszítette a társait?

Hosszú ideig csak zuhant, zuhant lefelé, ám egyszer csak valami érdekes dolog történt. Mintha valaki kinyújtotta volna érte a karját. Egy enyhén szúrós, zöld valami alányúlt, és elkapta.

A kis csillagocskának fogalma sem volt róla, hogy mi történt?

Éppen egy fenyves erdőbe pottyant le. Az enyhén szúrós zöld valami

pedig egy hatalmasra nőtt fenyőfa volt.

– Nem tudom, hogy ki vagy, de kérlek, segíts nekem, hogy vissza tudjak menni a barátaim közé! – könyörgött a kis csillagocska, és olyan kedvesen mosolygott, amennyire csak tudott a történetek után.

– Én vagyok az erdő legöregebb fenyőfája. – recsegte kedvesen az öreg fenyő. Már nagyon sok mindent megértem. Évtizedek óta csodállak benneteket, hogy télen – nyáron milyen ragyogóan, fényesen tündököltök ott az égbolton. Szóval sok mindent megértem, de ilyen még soha sem történt velem, hogy egyikőtök az ölembe pottyant volna. De ha már így esett, nagyon szívesen megpróbálok neked segíteni, hogy visszakerülj az égboltra.

– Előre is nagyon köszönöm neked, kedves fenyő! – hálálkodott a kis csillag.

– Még ne köszönj semmit sem! Megteszek minden tőlem telhetőt, de biztosat nem ígérhetek. – mormogta kedvesen a fenyőfa.

Középső ágai egyikével megfogta a kis csillagocskát, és jó nagy lendületet vett... A kis csillag szállt, szállt egy ideig felfelé, majd lelassult... és visszapottyant a fenyő ágai közé. A vén fenyő még jó néhány kísérletet tett, hogy visszahajítsa a pórul járt csillagocskát, de sajnos nem járt sikerrel.

– Látod, te árva kis csillagocska, nem tudok rajtad segíteni. Annyit azonban megtehetek, hogy felültetek

a legmagasabb ágam hegyére, úgy talán egy kicsit közelebb leszel a barátaidhoz.

– Jól van – szolt búslakodva a kis csillagocska. – Mindenesetre köszönöm, hogy megpróbáltál segíteni.

Az öreg fenyő pedig gyengéden megfogta, és feltette a csúcsára. A kis csillagocska egy ideig búslakodott, majd lassan beletörődött a sorsába, és elkezdett ugyanolyan fényesen, szikrázóan világítani, mint ott fenn, az égbolton...

Amikor az égből a társai megpillantották, hogy milyen csodálatosan mutat a kis csillagocska ott lent a havas tájon, a hatalmas fenyőfa csúcsán, nyomban irigykedni kezdtek rá.

– Nézzétek csak, milyen jól fest a mi kis barátunk ott, azon a szép, zöld fenyőfán! Mennyivel jobb helye lehet ott neki, mint itt nekünk! Talán még a fénye is sokkal szikrázóbb, mint amilyen korábban volt!

Addig-addig csodálták a kis csillagocskát ott lent, a havas fenyőfán, mígnem elhatározták, hogy ők is leugranak. Azon az éjszakán rengeteg csillag hullott alá az égből, hogy egy-egy szép, zöld fenyőfa csúcsán folytathassa a ragyogását.

Néhány nap múlva favágók érkeztek az erdőbe.

Nagyon elcsodálóztak a látottakon, de egyben örültek is, mert ilyen fenyőfákkal még soha sem találkoztak. Ki is vágta mindegyiket, hogy majd feldíszítve karácsonyfaként pompázhassanak a házakban. Az égbolton tündöklő csillagok pedig ámuldozva figyelték, hogy mi történik a faluszéli fenyves erdőben?

Elérkezett a karácsony. Minden házban fények gyúltak, és igazi ünnepi hangulat költözött az otthonokba. Az égen ragyogó csillagok kíváncsiskodva tekintettek be az ablakokon. Azonban amit ott láttak minden várakozásukat felülmúlta. A csillag-barátaik már nem csak egy egyszerű zöld fenyőfa csúcsát díszítették, hanem egy-egy pompásan, csillogóan feldíszített karácsonyfán ragyogtak.

Az emberek körbeállták, csodálták, és énekszóval köszöntötték őket.

Az égen tündöklő csillagok ekkor határozta el, hogy minden karácsony előtt leugranak egy-egy fenyőfára, hogy nekik is részük lehessen ebben a pompában, és szeretetteljes fogadtatásban. Azt pedig, hogy kit érjen ez a megtiszteltetés, minden decemberben sorshúzással döntik el. Azóta díszíti csillag a karácsonyfák csúcsait.

Herceg Petra: Adventi angyalok

Az első vasárnap angyala

Négy héttel karácsony előtt valami nagyon fontos dolog történik: egy angyal kék köpenybe öltözve leszáll az égből, hogy közelebb húzódjon az emberekhez. A legtöbb ember ezt észre sem veszi, mert túlságosan el van foglalva mással. De azok, akik jól figyelnek, meghallják a hangját. Ma van az első napja, hogy az angyal először szól, s keresni kezdik azokat, akik meg tudják és meg akarják hallgatni őt.

A második vasárnap angyala

A második adventi vasárnapon piros palástba öltözött angyal száll le a mennyekből, kezében egy nagy serleget hoz. Az angyal szeretné megtölteni az aranyserlegét, hogy tele vigye vissza a mennybe. De mit tegyen a serlegbe? Játékot? Ajándékot? Törékeny, finom szövésű ez a serleg, a Nap sugaraiból készült. Nem tehet bele kemény, nehéz dolgokat. Az angyal észrevétlen végigmegy a világ összes házában és lakásán, mert valamit keres. Tiszta szeretetet minden ember szívében. Ezt a szeretetet teszi a serlegébe, s viszi majd vissza a mennybe.

Mindazok, akik a mennyben élnek, fogják ezt a szeretetet, s fényt készítenek belőle a csillagoknak.

Ezért olyan jó felnézni a hunyorgó, ragyogó csillagokra.

A harmadik vasárnap angyala

Advent harmadik vasárnapján egy fehér ragyogó angyal jön le a földre. Jobb kezében egy fénysugarat tart, amelynek csodálatos ereje van. Odamegy mindenkire, akinek tiszta szeretet lakik a szívében, s megérinti fénysugarával. Azután a fény ragyogni kezd az emberek szemében, s elér a kezükhöz, lábukhoz és egész testükhöz. Így még az, aki a legszegényebb, legszerencsétlenebb az emberek között, az is átalakul, s megszállja a béke, a tiszta szeretet és a boldogság érzése.

A negyedik vasárnap angyala

A karácsony előtti utolsó vasárnap egy nagy, lila lepelbe öltözött angyal jelenik meg a mennybolton, és járja be az egész Földet. Kezében lantot tart, és azt pengeti. Közben szépen énekel hozzá. Ahhoz, hogy meghallhassuk, jól kell figyelnünk, s szívünknek tisztának kell lennie. A béke dalát éneкли. Sok kis angyal kíséri, s együtt énekelnek. Daluktól valamennyi mag, amely a földben szunnyad, felébred, így lesz majd új élet tavasszal a Földön.

A kis Jézus születése

Kétezer évvel ezelőtt élt Izrael egyik kis városában, a galileai Názáretben egy leány, Mária. Egy éjjel megjelent előtte Gabriel arkangyal és bejelentette neki, hogy tervei vannak Istennek Mária számára, ő lesz majd Isten Fiának az édesanyja.

Nemsokára férjhez ment Mária Józsefhez, és amikor a király bejelentette, hogy vissza kell menni arra a helyre, ahol születtek, mert népszámlálás lesz, együtt mentek a Jeruzsálemhez közeli Betlehembe. Amikor megérkeztek késő este Betlehembe, Mária érezte, hogy eljött ideje, hogy megszülessen a gyermek, de már nem volt hely a számukra sehol.

Végül is sikerült behúzódnuk egy istállóba és ott született meg a kis Jézus. Bölcső nem volt, helyette a jászolba fektették az újszülöttet.

Egy közeli mezőn pásztorok legeltették a juhaikat és egy angyal jelent meg előttük mondván, hogy egy közeli istállóban megszületett az Isten Fia. Amikor a pásztorok ott találták a gyermeket a szüleivel tudták, hogy az angyal igazat mondott.

Három bölcös is tudta, hogy itt az ideje a Messiás megszületésének, és amikor látták a csillagot a betlehemi istálló fölött tudták, hogy az a jele annak, hogy ott is fogják megtalálni. Amint ott látták a kis Jézust Máriával és Józseffel, térdre borultak előttük és ajándékokkal halmozták el őket.

József Attila: Betlehemi Királyok

*Adjonisten, Jézusunk, Jézusunk!
Három király mi vagyunk.
Lángos csillag állt felettünk,
Gyalog jöttünk, mert siettünk,
Kis juhocska mondta - biztos
Itt lakik a Jézus Krisztus.
Menyhárt király a nevem.
Segíts, édes Istenem!
Istenfia, jó napot, jó napot!
Nem vagyunk mi vén papok.
Úgy hallottuk, megszülettél,
Szegények királya lettél.
Benéztünk hát kicsit hozzád,
Üdvösségünk, égi ország!
Gáspár volnék, afféle*

*Földi király személye.
Adjonisten, Megváltó, Megváltó!
Jöttünk meleg országból.
Főtt kolbászunk mind elfogyott,
Fényes csizmánk is megrogyott,
Hoztunk aranyat hat marékkal,
Tömjént egész vasfazékkal.
Én vagyok a Boldizsár,
Aki Szerecseny király.
Irul-pirul Mária, Mária,
Boldogságos kis mama.
Hulló könnye záporán át
Alig látja Jézuskáját.
A sok pásztor mind muzsikál.
Meg is kéne szoptatni már.
Kedves három királyok,
Jóéjszakát kívánok!*

